

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 și
ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE
 se primesc la administrație.
 Mulțumite publice și Loc deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrise nu se înnapolază.

Sport, sport și iară sport.

De: **Virgil Onițiu**,
 director al liceului român din Brașov.

Am impresia, că problemele în jurul creșterii tinerimii au început în anii din urmă să preocupe opinia publică într-o măsură ceva mai mare ca până acum. Faptul acesta trebuie să ne înbucure, nu numai pe noi bărbații de școală, ci pe toți oamenii de bine. Căci ce avem noi mai scump și mai drag în lume decât pe copiii noștri?

A ne interesa de buna lor creștere trupească, sufletească și morală este datorința noastră cea mai elementară, cea mai însemnată, cea mai frumoasă și cea mai plăcută. Și când zic: „a noastră”, înțeleg pe toți oamenii intrați în lupta vieții: bărbați și femei, tineri și bătrâni!

Acest interes mai viu al publicului mare pentru problemele de creștere a tinerimii mă îndeamnă și mă îndreptătesc să discut aci în fața dv. a tuturor: părinți, amici ai școlii și ai tinerimii și în fața școlărilor noștri una dintre multele probleme de creștere a tinerimii — o problemă actuală, — care pare a fi ieșit la noi deodată în primul plan de preocupare al cercurilor celor mai largi. Voi să vorbesc de astădată despre *mișcarea sportivă în raport cu tinerimea noastră școlară*.

Leagănul sporturilor este Anglia. Dela Englezi a importat Europa întreaga sporturile, împrumutând tot dela ei și numele lor.

Sporturile sunt îndeletniciri, lipsite de

scopuri utilitare-practice, cari pe lângă nota distractivă au și un rost fizic-igienic.

Astfel sporturile în general angajează la o armonică și plăcută cooperare sufletul și trupul și produc în om o plăcere senină, o mărire a energiei de viață, un echilibru sănătos între forțele sufletești și trupești, o învioreare sufletească, o potențare a conștiinței de sine și a simțului de onoare și de demnitate și mai cu seamă o fortificare fizică; ele ne fac corpul ușor, elastic și supus la orice poruncă ce-i vine dela suflet. Pe lângă aceste prețioase foloase cele mai multe sporturi contribuie la dezvoltarea sentimentului social în noi, a simțului de disciplină în împreună-lucrarea socială. Un tânăr agerit prin sporturi știe să comande, dar știe și să se supună; lăsat singur, avizat la puterile proprii în situații grele, — el nu-și pierde capul așa de ușor, ca unul lipsit de educația sportivă, iar în tovarășie cu alții el *nu sparge* legăturile sociale, *ci le strânge* și le încheagă.

Iată dar că școala și casa părintească nu pot să-și închiză ușile în fața mișcării sportive, ale cărei valuri abia acum au ajuns până la noi, — ci din potrivă trebuie să dea cea mai mare atențiune acestei mișcări și s'o utilizeze cu chibzuință pentru completarea și desăvârșirea creșterii tinerimii noastre.

Interesul pentru sporturi a crescut în toată Europa în raport direct cu înțelegerea

tot mai adâncită a rostului *Igieneni* în creșterea tinerimii. Igiena pedagogică este azi un ram special de știință și putem zice, că nu este chestiune pedagogică în zilele noastre, a cărei lămurire să nu se întemeieze în prima linie pe legile igienei. Astfel nu e de loc exagerată vorba, că igiena a luat în stăpânire pedagogia zilelor noastre.

De aceea și sporturile întru cât e vorba de tinerimea școlară trebuie să le judecăm mai întâi din punct de vedere igienic și în urmă din celelalte puncte de vedere sufletești și morale.

Vom enunța deci dela început ca principiu, că trebuie să înleznim în prima linie răspândirea acelor sporturi în sânul tinerimii noastre școlare, cari reprezintă o valoare igienică, mai mare pentru dezvoltarea lor.

Și dată fiind valoarea igienică a unui anumit sport, — îl vom judeca în urmă și din punctul de vedere al profitului sufleteș și moral pentru tinerimea școlară și numai după aceea-i vom stabili locul ce i se cuvine între factorii de educație a tinerimii.

Sporturile cele mai potrivite din aceste puncte de vedere sunt acele, cari

- a) nu istovesc organismul fraged și delicat al tânărului în dezvoltare, ci
- b) îl întăresc, îl desvoaltă, îl fac mai resistant și mai elastic, —
- c) cari se cultivă în plin aer și plină lumină (așa dar nu în localuri închise).
- d) cari admit o participare numeroasă și cooperativă a tinerilor, ceea ce iarăș numai așa se poate, dacă
- e) nu sunt împreunate cu multă cheltuială, — o condiție însemnată în relațiile de avere a părinților elevilor noștri;

Notele săptămânei.

Expoziția Tinerimii artistice. — Ecouri dela Flve-o'klokuri. — Omul competent — Impresii și temperamente. — Ce cumpărăm.

(Luăm din un număr mai vechi al „Flacărei” aceste note pururea actuale, prin tema ce tratează, și prin tratarea spirituală, sănătoasă, a temei.)

Am fost și eu, ca orice bucureștean, care se respectă, să văd expoziția „Tinerimii artistice”. Nu m'am dus însă atâta fiindcă simt în mine nevoia imperioasă de a-mi mângâia sufletul cu armonii de culori. Nu. M'am dus întâi, fiindcă mi s'a spus că vine lume multă acolo. Apoi m'am mai dus fiindcă eu sunt un pasionat musafir de ora cinci. Și în vizitele dela această oră, lumea obișnuiește să ciripească despre toate fleacurile, — prin urmare și despre pictură. Trebuia, deci, să fiu informat.

Și mi-a prins bine de tot. Joi la madam Popescu erau foarte multe cocoane. Madam Ionescu, cum m'a văzut, m'a întrebat:

— Ați fost, desigur, la Expoziția Tinerimii...

Ei ce-i răspundeam eu doamnei Ionescu dacă n'aș fi fost? Și despre ce-aș fi vorbit eu cu madam Popescu și mai ales cu drăgălașa ei ver-soară dacă ași fi săvârșit imprudenta de a nu fi vizitat această expoziție?

— Ah, pădurile și horile lui Verona!

— Nu e așa, mașer? Când treci pe lângă ele par'că simți aerul pădurii că-ți răcorește obraji.

— Ah, bisericile și interioarele bizantine ale lui Satmary! — exclama din când în când doamna Georgescu, membră în societatea ortodoxă a femeilor române. Ce simțiți d-v., domnule Lefteride, când vedeți bisericile astea pictate?

— Eu, madam Georgescu, regret că nu sunt călugăr...

— Glumești, domnule Lefteride... Eu însă simt ceva ciudat de tot... Când mă uit la pânzele astea eu îmi dau seama că omul cu ochii poate uneori să și miroase...

— Cum așa, madam Georgescu?

— Nu știu cum să-ți explic, domnule Lefteride... Se întâmplă un proces de sugestiune foarte interesant... Când văd pânzele astea am impresia că simt așa un miros plăcut de tămâie și de lumânări cari se sting...

— Asta înseamnă că vedeți și cu năsucu, doamnă...

— Da, am fler... Am văzut multe expoziții... Arta mă pasionează, mă transportă...

De urmările acestei conferințe artistice m'a scăpat un domn bătrân, al cărui nume nu vreau să-l divulg. El m'a luat de-oparte și mi-a spus:

— Ai văzut nudul făcut de Murnu?

— Da, e sugestiv...

— Ce sugestiv, domnule! Este delicios... Te rog să mă crezi, fiindcă am o experiență vastă... Dă-mi voe însă să te întreb un lucru: cum îți explici d-ta criza asta de nuduri în pictura noastră?...

— Știu eu!... răspund incurcat. Se vede că suntem un popor care *ducem lipsă* de nuduri... În sfârșit, fiindcă toată lumea vorbea numai de Expoziția Tinerimii, un nou venit a povestit următoarea anecdotă:

„O familie întreagă, alcătuită din mamă, tată, fiul și fata, se *extaziau* în fața unei pânze care le plăcea foarte mult, dar pe care n'o înțelegeau. De aci s'a iscat cearta. Era o încolăcire curioasă de culori, în care predomină albastrul și galbenul. Băiatul, care era licențiat în științele naturale, afirma că pânza aceea trebuie să reprezinte nu știu ce plantă exotică; tatăl credea că artistul a pictat pânțelele unui japonez care a suferit un Harakiri. Mama care cettise din greșală titlul unei alte pânze, exclamă:

— Nu vă mai certati *de geaba!* Uite, scrie în catalog: În insula Proti. Incolăciturile astea sunt, se vede, niște șerpi din insula Proti!

— Șerpi, da se potrivește așa! încuviință tatăl!

— Ce șerpi?! — se amestecă fata, care cercetase și ea catalogul. Ai cetit greșit maman. Sunt Pescari la Balcic. Uite scrie aici negru pe alb!

— Adevărat! — exclamă băiatul, botanistul. Pescari la Balcic! Vezi dumneata cum sunt pescariii din Balcic! Multe mai învață omul la o expoziție!...

Ce cred eu despre expoziția Tinerimii artistice? Cred că este o indiscreție să mi se ceară

f) în fine toate sporturile, cari au rost pentru tinerimea școlară trebuie să fie ferite de tendința de a desvolta prestațiuni individuale, „bravuroase”. „Championat”-ul și „recordurile” ar trebui să lipsească din dicționarul sporturilor școlare, căci aceste, — cari își au noima lor pentru cluburile speciale sportive ale celor ieșiți din treapta educativă a școalelor medii, — impun școlarilor încordări corporale enorme, stricăcioase și zadarnice, — zic: zadarnice — căci din 100 de elevi 97 nu vor ajunge nici campioni și nici nu vor bate recorduri și sunt astfel expuși să se disjuge și să se lase de orice sport. Nu trebuie să uităm, că școlarii nu au să facă sport pentru sport, ci fac sport pentruca să și completeze creșterea trupească, sufletească și morală. Prin urmare sportul școlar nu poate fi privilegiul celor puțini înzestrați de la natură cu mușchi mai tari și cu abilitate mai deosebită (candidații campionetelor), ci un mijloc de creștere al tuturor.

Din aceste puncte de vedere trebuie să apreciem diferitele sporturi, când e vorba să le stabilim valoarea lor pedagogică pentru tinerimea noastră școlară: — rostul lor școlar.

Intențiați pe aceste premise nu vom recomanda pentru tinerimea școlară:

1. aruncarea de greutate, fiindcă este împreună cu încordări fizice direct stricăcioase corpului tânăr și fiindcă este un sport individual, care nu admite participarea cooperativă a masselor de elevi, și desvoaltă direct acrobatismul, microbul cel rău al sporturilor școlare; —

2. bicicleta, ca sport, este pentru partea cea mai mare a școlarilor mai tineri prea istovitoare; prin atitudinea îngârjbită a corpului la pedalat se alterează funcțiunea normală a inimii și a plămânilor; — afară de aceste bicicleta este un sport prea costisitor și nesocial;

3. scrima, trânta, boxul, ca sporturi sunt legate prea mult de localuri închise, nu sunt de natură cooperativă, au o notă mult-puțin brutală și direct cultivă „virtuozitatea” individuală, potrivindu-se deci numai pentru „câțiva” în anumite condiții fizice, iar nu pentru mulțimea școlarilor, — deci ca sporturi generale pentru masele tinerimei școlare nu pot să vină în considerațiune.

Dar să nu mai continuu cu această analiză negativă, ci să vedem, cari dintre sporturi se recomandă mai ales pentru tinerimea școlară?

Toți bărbații de școală, medici și pedagogi sunt de acord, că dintre toate sporturile

răspândite azi la națiunile culte, sportul cel mai sănătos, mai potrivit pentru tinerimea școlară, mai fortificator trupește și mai înșenător de suflet este, „das wandern”, cum îi zic Germanii, adică călătoria făcută pe jos și cărându-și cu sine fiecare școlar toate lucrurile de neapărată trebuință la drum — cu indispensabila raniță de turist în spinare.

Călătoriile aceste în forma aceasta încă nu s'au răspândit pe la noi. În Anglia, în Germania și în Austria ele sunt foarte lăpșite și fac adevărata plăcere a tinerimei școlare.

Ele se deosebesc de ceea ce numim noi de obicei „excursiuni școlare” în genere prin aceea, că se fac aproape exclusiv pe jos, că nu se fac în vederea unui scop deosebit nici sportiv, nici științific, nu au deci nici o țintă externă fixă — fiind și rămânând „pribegitul”, „das wandern”, scopul propriu al excursiunii. Școlarii, după împrejurări, sunt ținuți să doarmă în liber sub corturi făcute de ei (eventual în case țărănești, în șuri, în fân etc.) și să-și pregătească ei înșiși mâncarea în liber, la focul tot de ei făcut cu lemne de ei adunate. Cu un cuvânt elevii sunt scoși pentru 2—3 zile, chiar pentru 6—8 zile din mediul de viață orășenească și sunt transportați într'un mediu de viață primitivă nomadă în mijlocul naturii.

Farmecul naturii, nota romantică a acestui trai nomad, bogăția de impresii în aerul liber și curat, pe vânt și pe soare, variația plăcută a locurilor, a drumurilor și a regiunilor, oțelirea mușchilor și a nervilor, agerirea tuturor senzurilor, ne lângă îmbogățirea cunoștințelor topo-, geo- și etnografice, și pe lângă cultivarea cameraderiei cu toate virtuțile ei sociale, dezvoltarea spiritului de disciplină și a simțului practic, precum și reducerea exigențelor la un minim necesar, admitând o participare numeroasă și fără multă cheltuială, — iată o serie de factori igienici, morali, intelectuali, sociali și practici, pe cari nu le oferă pentru tinerimea școlară nici un alt sport în belșugul acesta.

Nu e locul aci și nu am nici timpul să fac o analiză amănunțită asupra însemnătății acestor excursiuni școlare. Amintesc numai constatările făcute de profesorul Röder, care a condus mai multe excursiuni școlare de acest fel și a controlat cu cumpăna efectul lor fizic asupra școlarilor. Röder a constatat că toți elevii după o excursiune de 6 zile au crescut în pond și înregistrează chiar un exemplu de necrezut. O elevă, care la plecare avea 33 kgr., după o viață nomadă de 6 zile în excursiunea școlară a ajuns la 37 kgr., iar o altă elevă în același timp s'a ridicat dale 33 kgr. la 39 kgr., adică a crescut în pond cu câte un kgr. pe fiecare zi. Hart, Magnus Werner, Hans Spitzzy și toți igienistii școlari văd în aceste pribegiri cel mai minunat antidot al tuberculozei.

Desvoltarea acestor pribegiri și organizarea lor specifică este „boyscout”-ismul englezesc, „Jung Deutschland”-ul sau „Pfadfinder”-ul german, „pionerii” francezi și „cercetașii” pe cale a se forma și la noi Români. Organizarea acestora, funcționarea lor practică ar trebui studiată la fața locului în străinătate, dacă e vorba să se facă răsdirea lor cu succes la noi. Și poate că nu peste mult timp voi putea să prezint la locul său un proiect în privința aceasta și să găsim și modul de soluțiune a acestei chestiuni.

Se înțelege, că sportul acesta, care nu este identic cu turistica modernă, își are rostul său în lunile calde de primăvară și de toamnă și în timpul verii.

Pentru iarnă se recomandă ca cel mai sănătos și mai plăcut sport, chiar și pentru elevii cel mai slăbuți de fire, — patinatul, — în rândul al doilea (fiind posibilitatea de afecțiune a organelor de respirație mai mare): săniatul pe teren înclinat.

Dintre jocurile sportive se recomandă toate acele jocuri de pilă (football, oina, lungă etc.), cari sunt împreunate cu multă mișcare, admit o participare mai numeroasă și nu reclamă cheltuieli speciale de montare și de unelte multe și costisitoare. De aceea de ex. jocul de tennis de altfel foarte igienic, nu are rost ca sport școlar la noi...

Dar nu vreau să Vă mai obosesc cu expunerile acestea. Am ținut numai să precizez poziția școlii (m'am gândit îndeosebi la școalele medii) față cu mișcarea sportivă a tinerimei noastre, mișcare pornită de curând la noi și salutată cu bucurie de toți, — și am voit să dau unele îndrumări pentru toți cari se preocupă de tinerimea școlară, rugându-i să sprijinească mișcarea sportivă a tinerimei școlare și înțelegându-i rostul, să o țină în cadrele juste igienice-pedagogice, prevenind relele, cari în mod fatal se acloesc în raza fiecărui lucru

Ce scriu altii. Care a fost politica agrară a Prusiei? A început să facă colonizări interne, încercând să modifice condiția juridică a proprietății, a introdus „Anerbenrecht”-ul adică, dreptul de a moșteni întreg pământul, numai un singur moștenitor. Introducerea Anerbenrechtului în Prusia a fost primul pas făcut pentru oprirea pulverizării. S'au găsit potrivnici acestui sistem, și aceștia au încercat alt sistem pentru oprirea mobilizării și pulverizării proprietății rurale; ei susțineau contractele oneroase între vii, prin care părințele, trăind, trece proprietatea asupra unui copil, obligându-l la plata unei rente către părinte, până la moarte, iar celorlalți moștenitori, rente anuale pe viață. Acest sistem, s'a aplicat în multe regiuni, dar timpul a arătat că este rău, căci aducea certuri și procese în familie. — „C. L.”

asemenea destăinuri. Am o convingere însă care nu trebuie ascunsă: că toată lumea este dator să dea acestei instituții de artă măcar o părțică din atenția ce se arată anticamerelor ministeriale.

Și mai am o convingere: că nu toată lumea este dator să fie competentă în pictură. Pictura, ca orice artă în general, este ca viața: e de ajuns să-ți placă, nu e nevoie s'o mai și înțelegi. De altfel, competența ucide în om facultatea de a gusta, de a simți plăcere în fața unei opere de artă. În special în pictură, competentul îmi face impresia unui om care suferă de rău de mare. Acesta, în fața tablourilor celor mai de seamă reacționează la fel: simte ceva amar în gură. Însă-și marea, cu toată măreția ei fermecătoare, îl face să debordeze. Mai mare decât o mare e greu să fii. Atunci cum o să oprești să debordeze pe cel ce simte această nevoie?

Singura calitate ce se cere neapărat unul Român ca să poată vizita cu oarecare prestigiu o expoziție de pictură este: să aibă parale. Cine cumpără se pricepe. Prin urmare, dacă vrei să te pricepi, cumpără. Cumpără orice, — dar mai cu seamă ceea ce nu-ți place. S'a dovedit, că de cele mai multe ori, pânzele cari plac mai puțin sunt cele mai bune. Un cumpărător de tablouri seamănă mult, din acest punct de vedere, cu un om care se însoară. Și când te însori și când cumperi o pânză te uști întâi la

cât costă. S'apoi nu ne însurăm nici odată cu femeea cea mai frumoasă, — nu fiindcă nu ne place nouă, dar fiindcă place și altora. Cine ar lua, de pildă, de nevastă, pe Mona Lisa?

Cineva care m'a văzut eșind dela Expoziția Tinerimii, mi-a spus:

— Acum o să cetim în Flacăra o cronică artistică...

I-am răspuns:

— Cronică are să fie cât mai artistică cu putință, dar nu va fi despre artă...

De ce să scriu o cronică despre Expoziția Tinerimii? Ca să pui note artiștilor cari au făcut faima acestei societăți încă de pe vremea când, în materie de culoare, eu nu mă pricepeam decât să colorez harta României? S'apoi notele cele mai bune sunt prețurile cu cari publicul cumpără pânzele expuse.

Dar mai e un motiv care îmi impune tăcere. O cronică de pictură nu poate fi decât impresionistă. Dar impresionismul este o atitudine care face interesant mai mult pe cel ce primește o impresie, decât pe cel care o dă. Prin urmare, o cronică artistică ar fi mai mult o dare de seamă despre propriile mele senzații, decât o analiză a operei de artă. Dar în cazul acesta cine declară autenticitatea impresiilor mele? Poate eu jur fals! S'apoi ce interesează pe lume ce cred eu despre cutare sau cutare operă? Asemenea impresii par mai mult un fel de... interviewuri cu tine însuși.

S'apoi mai e o greutate. Fiecare om, admitând că e sincer în impresiile lui, vede opera de artă prin sита temperamentului său. Așa, de pildă, un impetuos va spune că Kimon Loghi pictează prea dulce; un limfatic va găsi plină de vigoare pânza „Menes sana in corpore sano”; un excentric va crede că Ștefan Popescu prea vede toate monocrom; un primitiv va zice că Verona domesticează prea mult firea; un merdional va combate pe Artachino, numindu-l glacial. Și așa mai departe. Inchipuți-vă însă că spectatorii se schimbă. Un sentimental va suspina înduioșat în fața „domnițelor” și peisajelor italienești ale lui Loghi și va întoarce spatele pânzelor lui Steriade, de pildă, în care vizlunea vieții direct observate este redată într'o multicoloritate atât de armonică. Un teoretician va admira pe dl Teodorescu-Sion pentru fantazia cu care descompune colorile și va explica celor nedumeriți că dl Brâncuș sculptează ca artiștii de acum cinci mii de ani. Și așa mai departe.

Dacă aș scrie, prin urmare o cronică în care să-mi arăt impresiile, potrivit temperamentului meu, — cine știe ce năsdrăvănie ar eși. Aș încerca și lumea și pe artiști. Și apoi o asemenea încercare originală a făcut-o acum un an colaboratorul nostru Rembrandt. Dacă aș repeta încercarea, n'aș mai fi nici măcar original.

Pentru aceste motive prefer să nu scriu nimic.

Cronicarul Dâmbovitel.

Un focar de cultură reală.

Toulouse-Franța, 6 Iulie 1914.

Încă din anul 1900, formând o secțiune a facultății de științe, funcționează, pe lângă universitatea din Toulouse, Institutul Electrotehnic. La noi acasă sunt prea puțin cunoscute roadele acestei importante instituții Franceze, ceea ce face în mare parte pe tineretul Român dornic de a se cultiva și a se specializa în știința electricității, a se îndrepta mai mult către instituțiile de această natură din Belgia și din Germania.

Această secțiune a facultății de științe, a fost înființată de statul Francez în urma necesității ce se simțea pentru o dezvoltare cât mai desăvârșită cu o adâncime în finețele teoretice și secretele practice ale științei electricității, atât în această parte de sud a Franței, cât și pentru celelalte state vecine. Din primul an al înființării acestui Institut s'a putut constata că de mult această instituție a corăspuns necesităților, dat fiind, că la secțiunea ingineriei au fost înscriși 170 elevi iar la secțiunea conductorilor 50 elevi. Astăzi această instituție este frecventată de peste 500 de elevi la inginerie, nu numai din toate națiunile din continentul european, ci și din celelalte continente ca America și Africa. Datorită bunei organizații și tacticii de predare, dnii profesori fiind ingineri de stat și din acei ce predau cursurile la universitate — secțiunea corespunzătoare — precum și foloasele prin marile progrese științifice aduse industriei, a făcut pe statul francez de a da o mare atenție acestei instituții căutând a aduce cât mai mult posibil îmbunătățirile cerute de acest institut, înzestrând laboratorul cu tot felul de mașini și aparate, pentru ca nimic, din ceace această știință a dat lumii până astăzi, să nu rămână nepuse la cunoștințele elevilor. Lucrările practice cărora se dă cea mai mare însemnătate încă din anul preparator, sunt făcute de către elevi ajutați de către dnii ingineri preparatori cari depun cu adevărat tot zelul pentru indicarea adevăratelor surse de știință electricității lărgind mai mult vederile studentului, imputernicindu-le pentru a putea analiza viața științifică la care e chemat să contribuie cu ceva.

Pentru a se da un caracter academic acestei instituții, ea a fost alipită pe lângă universitate completând aproape ramura științelor și dând dreptul studentului să se intituleze „etudiant des sciences” prin această alipire s'a mărit și mai mult valoarea morală și intelectuală.

Studentul institutului electrotehnic din Toulouse se găsește în cercuri de cultură superioară, e în mijlocul celor cu drepturi academice, (putându-și trece și doctoratul) drepturi deosebite de cele cetățenești, ce le posedă fiecare locutor și cari drepturi contribuie în cel mai înalt grad la formarea personalității lui. Primul an de studiu cuprinde un învățământ preparator pentru ca cunoscând noțiunile de bază a fiecărui curs, să ușureze pregătirea și urmarea cursurilor din anii următori.

Numai elevii, cari au urmat în mod regulat cursurile anului preparator și cari au obținut nota la interogațiunile tuturor obiectelor și lucrările practice din tot cursul anului între 12—20, sunt admiși în anul I-ii. Trecerea dintr'un an în altul se face în urma notelor din cursul anului cuprinse între 12—20 la toate interogațiunile, lucrările scrise și lucrările practice ale elevilor, iar la finele anului al 3-lea, elevii cari au obținut nota în cursul anului între 12—20 sunt admiși la examenul de diplomă care consistă din:

Un proiect electro-tehnic, ce durează 8 ore, o probă practică durând 4 ore, interogațiuni orale din electricitate și mecanică aplicată precum și prezentarea unui aparat calculat și construit de candidat pentru susținerea unei lucrări originale dintr'o chestiune de electricitate. Condițiunile de admitere în acest institut sunt aproape ca la orice școală de natură tehnică din Franța, cerându-se candidatului un examen de intrare, iar înscrierea directă în anul al 2-lea și al 3-lea a elevilor francezi și străini

se face acelor a căror titlu și cunoștinți în urma unui examen, sunt judecate și apreciate de facultate ca suficiente, elevul înaintând și certificatele de studii anterioare, ce posedă și actul de naștere, traduse și legalizate în limba Franceză.

Conform arătării ministeriale, examenele teoretice și practice se fac în prezența unui juriu compus din 3 membri dela facultatea de științe și sunt dispensați de acest examen cuprinzând toate materiile din anul precedent, acei elevi cari justifică în deajuns studii anterioare suficiente; în această categorie se cuprind: vechii elevi dela școala politehnică, dela școala centrală, școala de mine, școala de poduri și șosele, școala națională de arte și meserii etc. etc. precum și candidații cari posedă diplome și certificate judecate și apreciate ca suficiente, din învățământul străin.

Cursurile ce se predau în această instituție sunt următoarele:

Anul preparator	Anul I-ii
Algebra Geometria Trigonometria Mecanica elementară Geometria descriptivă Fizică generală Chimie generală Desemn, lavis, crocheuri cote Lucrări practice de laborator din Fizică, Chimie și Mecanică Electricitate elementară	Matematici superioare Calcul diferențial și Integral Mecanică rațională (Cinematică St. și Diju) Electricitate generală Măsurii electrice Geometrie descriptivă Geometrie analitică Desemn, lavis, crocheuri cote Lucrări practice de laborator din Electricitate și matematică aplicată.
Anul al II-lea	Anul al III-lea
Mecanică generală Rezistență de materiale Hydraulică Termodynamică Mașini Termice Electricitate generală curent continuu Electricitate generală curent alternativ Organe de mașini Statică grafică Mecanică aplicată și construcțiuni Desemn, lavis, Arocheuri cote Lucrări practice în laborator din mecanică aplicată și electricitate curent cont și altern	Electricitate curenti continui Electricitate c. alternativ Electricitate aplicată Calcul de mașini electrice Instalațiuni de mașini electrice Instalațiuni generale de electricitate Curs de construcțiuni de linii (înaltă tensiune) Curs de construcțiuni de linii (joasă tensiune) Curs de electrochimie Curs de drept industrial Curs de proiecte de constr. și instalații Lucrări practice în laborator din electricitate și Electrochimie

În afară de aceste cursuri se mai țin la școală de douăori pe săptămână conferințe științifice cu subiecte variate tratând în special despre mecanică și electricitate aplicată, conferințe conduse de profesori adevărați apostoli ai științei, cari din înălțimea lor se coboară la naivitatea celor începători pentru a le da direcția primilor pași în împărăția vastă a științei.

Localul institutului se compune astfel:

- O sală de mașini electrice 9 m. 50×27 m. 80 cuprinzând tot felul de mașini și aparate de măsurii și probe.
- O sală de măsurii electrice și magnetice 7 m. 50×9 m. 80 pentru măsurările de precizie ale anului al II-lea.
- O sală de manipulațiuni pentru anul I 9 m. 50×12 m.
- O sală de manipulațiuni pentru anul preparator 9 m. 50×12 m.
- Un amfiteatru 9 m., 50×14 m., 50 m.
- O sală de fotometrie 5 m., 20×4 m. 50×5 m. 20.
- O sală reînchizând diverse reografe 7 m. × 3 m.
- O sală de acumulatori 6 m. × 6 m.
- O sală de probe cu frâne 6 m. × 6 m.
- Un post de transmitere și un post receptor de telegrafie fără fir.
- O sală de etalonați.
- O sală de colecțiuni 6 m. 60×4 m. 50.
- Un laborator de recăutări 6 m. 50×9 m. 60.
- O sală de fotografii 4 m. 50×3 m. 50.
- O sală de desen 6 m. × 17 m. pentru anul II-lea.
- O sală de desen 9 m. 50×12 m. pentru anul I.
- Un atelier de lemnărie 4 m. 50×6 m. 50.
- Un atelier de ferărie 4 m. 50×6 m. 50.

Putem deci avea plăcerea de a constata că într'un timp relativ scurt, s'a ajuns la mari progrese, foloasele acestui institut fiind recunoscute în alte state vecine precum și mult apreciate în Franța ceea ce se observă că în fiecare an ministerul de război al Franței, trimite la institutul

electrotehnic al universității din Toulouse, un oarecare număr de ofițeri vechi elevi ai școlii politehnice ce intră direct în anul al 3-lea sau al 4-lea urmând a se prepara în vederea diplomei de ingineri electricieni și mecaniceni. Paralel cu știința electricității s'a dezvoltat și se va dezvolta încă știința mecanică, formând anul al 4-lea al institutului și numită secțiunea specială de mecanică aplicată care, ca și secțiunea electricității, conform aprobării ministerului de instrucțiune publică și bele arte, eliberează diplome de ingineri mecanici dela universitatea din Toulouse. Sunt admiși în această secțiune specială, numai studenții ce posedă 4 certificate de studii superioare ca:

1. Matematică generală sau calcul diferențial și integral.
2. Mecanică rațională.
3. Mecanică aplicată și
4. Fizică generală.

Mai sunt admiși încă și vechii elevi ai școlii politehnice, școlii centrale, școlii de poduri și șosele, școlii naționale de mine precum și inginerii electricieni diplomați din una din universitățile din Franța sau străinătate.

Durata cursurilor este de un an în care elevul pe lângă lucrările practice și experiențele zilnice din uzină este obligat a urma și cursuri teoretice ca:

Rezistență de materiale.

Organe de mașini.

Grafostatică.

Hydraulică.

Mașini termice.

Organizațiuni de uzine mecanice și hydraulice.

Cursuri de proiecte corespunzătoare la aceste materii.

La finele anului elevii sunt supuși unui examen care cuprinde:

Un proiect de mecanică aplicată (durata 8 ore coef. 2).

O probă practică de mecanică aplicată (durata 4 ore coef. 2).

4 probe orale din: org. de mașini, rezistență de materiale, hydraulică, mașini termice, organizațiuni de uzine (coef. 1).

O probă de desen cuprinzând:

Un erodim cotat (durata 3 ore coef. 1).

Executarea desenului corăspunzător (durata 5 ore coef. 1).

Nota mijlocie din timpul anului intervine cu coef. 2.

Atât pentru electricitate cât și pentru mecanică sunt 2 sesiuni de examen în Iulie și Octombrie; examenul se ține în prezența unui jurtu constituit ca și pentru electricitate și secundat de un inginer de stat delegat de ministrul de instrucțiune. Această secțiune de mecanică aplicată cuprinde un local compus din:

O sală de mașini având 20 m × 15 m și care conține:

O mașină cu vaporii „Piquet” compund de 150 HP 60 tour (minute) provăzută cu toate dispozitivele ce permit de a face un studiu complet, cu condensator de amestec, spire de refrigeratiune etc. etc.

Această mașină acționează fle un alternator de 75 K V A 600 7/m, fle un dynamo de curent continuu de 90 K V 600 7/m.

Un motor Diesel de 25 HP 200 7/m complet echipat și care acționează un alternator trifaz dând 13,3 fregvențe, funcționând ca dynamo cu frână.

Un motor de gaz sarac și de gaz aerlan, de 20 HP cu gazogene permițând toate încercările ca: putere, coef. de neregularitate, diagrame, analize de gaz la admisiune și la scăpare etc.

Un mic motor de gaz aerlan de 5 HP.

Un mic motor de probe de 3 HP.

O altă sală conținând un cuptor cu cazane ce transformă în vaporii 1500 kgr. apă pe oră; — la 8 kgr. este prevăzută cu un supraîncălzitor permițând ridicarea temperaturii la 200 grade. O locomotivă a detente variable par le ryulateur și complet echipată în vederea probelor.

Un cămin de 30 metri înălțime organizat pentru facerea studiului de traja.

Un laborator de probe de combustibil, analize de gaz, putere calorifică de combustibile solide, lichide și gazoase.

Instalațiunile de Hidraulică cuprind un bazin de 60 m³ în care un grup de moto-pompe, trage apa pentru a o refuza într'un rezervor de 20 m³ situat la 20 metri înălțime. Apa din acest rezervor pune în mișcare cu o viteză considerabilă 3 turbine. O turbină „Curtiss” cu direcțiune articulată provăzută de un regulator cu ulei, acționând un dinamofrein de 20 HP.

O roată „Pelton” cu frână la circulațiunea de apă. Conductele forțate sunt provăzute de un dispozitiv ce permit încercările de ajută.

Grupa de moto-pompe este astfel organizată a permite toate încercările cu pompe ca: Caracteristici, randamente etc. etc. Canalul de fugă este provăzut cu un deversoar.

Această instalațiune este studiată pentru toate încercările de Hidraulică necesare unui inginer.

Toate mașinile electrice dau o putere de 500 cai aproximativ cuprinzând toate tipurile de mașini și aparate din cele mai întrebuintate în industrie; iar puterea totală a mașinilor din instalațiunile laboratorului de mecanică aplicată, dau o putere de 1000 cai, ceea ce împreună re-lizează un total de 1500 cai putere. În curând se va termina și instalarea complectă a unei alte săli de mașini pentru secțiunea specială de mecanică aplicată, sală ce ocupă 61 metri lungime și 19 metri lățime închizând un destul de numeros număr de mașini mecanice și electrice ce va mări încă cu atât cifra puterii de care dispune actualmente.

Depozitele acestui institut sunt încărcate cu materiale necesare din toate categoriile, precum și cu mașini și aparate de rezervă pentru a întâmpina eventualele necesități.

Dacă am intrat în aceste detalii, am făcut-o spre a dovedi cât de serioasă este organizațiunea institutului electrotehnic a universității din Toulouse care poate fi considerat ca una din școlile cele mai bune ce dă cu adevărat inginerii electricieni speciali. M'am simțit dator de a face cunoscut și țării noastre bogățiile științifice și materiale ale acestui institut, permițându-mi a crede că astăzi, față de dezvoltarea industriei, țara noastră are absolută nevoie de inginerii specialiști și spre a poseda un număr cât mai mare care să ne arate cum putem utiliza forța vie a apelor noastre curgătoare, pentru crearea a o mulțime de industrii de cari avem nevoie, statul nostru va lua măsurile necesare de a înființa și la noi cât mai multe din aceste școli cu program și organizații întocmai. Trebuie să ne gândim că o țară spre a fi într'adevăr bogată, trebuie să aibă o industrie pe cât se poate de întinsă, care să-i permită de a face față cerințelor interioare, fără de a recurge mult la produsele străinătății; ori spre a ajunge la un asemenea rezultat, ne trebuie să posedăm un corp tehnic cât mai dezvoltat posibil și numai crearea a cât mai multe din aceste școli speciale, ne va realiza ceea ce poetul a zis: „Viitor de aur țara noastră are”.

Vasile Roată,
vicepreședintele „Comitetului român
de cultură”.

REFORMA ELECTORALĂ ÎN ROMÂNIA.

Deputatul C. I. C. Brătianu publică în „Viitorul”, o scrisoare, în care își precizează propunerea sa asupra modalității cum ar trebui să se voteze pe viitor în colegiul unic. D. Brătianu propune scrutinul de listă pe județ, cu reprezentarea minorității. Mecanismul votării, după dsa, va fi următorul:

Partidele politice vor propune liste de candidați; însă fie care listă nu va putea conține mai mulți candidați decât numărul fixat prin proporția reprezentării minorităților. Spre exemplu: dacă într'un județ se vor alege zece deputați și dacă proporția reprezentării minorităților este hotărâtă de 3 din minoritate pe 7 din majoritate, nici o listă nu va putea conține mai mult ca 7 candidați, putând însă conține mai puțin și chiar un singur candidat. La despuerea scrutinului va fi proclamată aleasă lista ce va întruni majoritatea voturilor exprimate, rămânând ca ceilalți să fie proclamați

din celelalte liste în raport cu numărul voturilor ce vor întruni.

Astfel, lista 1 va da 7 deputați, lista 2, va putea da 2; lista 3-a unu, cu condiție însă ca să întrunească un număr determinat de voturi.

O „CASĂ CULTURALĂ” PENTRU SĂTENI. Ni se scrie: „Zna de St. Petru a fost o îndoită sărbătoare pentru comuna Satul-nou. În această zi s'a inaugurat „Casa Culturală”; casa tuturora, cari sunt dornici de cultură și lumină. Lipsa unei case culturale s'a simțit de mult la noi, durere însă, că scopul acesta nu s'a putut realiza până acuma, fiind vorba de — lumină. De acum înainte, va avea corul unde să-și fină repetițiile; agentura „Asociațiunei” prelegerile populare; diletanții vor avea bină stabilă și nu vor mai fi expuși la tot felul de șicane din partea străinilor. — „Casa Culturală” din Satul nou va fi în viitor făclia luminii și a culturii; ea va uni pe săteni în cugete și în simțiri, și ne place mult să credem, că va pune capăt unor curente nesănătoase. — Nu, ea nu va face confesionalism. Ea va primi pe toți deopotrivă; le va deschide larg ușa tuturor, c'apoi cel ce merg pe căile prăpastiei, să se întorcă la malca lor biserică, care l-a păzit și ocrotit până acuma. — Ne bucurăm și nu ne îndolm deloc, că „Casa Culturală” va da roade din belșug. Românașii noștri, în loc să piardă vremea pe nu știu unde, în Dumineci și sărbători, vor face bine să meargă la „Casa Culturală”, unde vor avea multe de învățat și de auzit. Casa e proprietatea bisericii, și suntem fericiți că biserica a îngăduit să se transformeze astfel, ca să corespundă întâlnirilor sociale, culturale etc... .

Laudă se cuvine celor ce, cu toate că li s'au pus piedeci, au știut să ducă la îndeplinire mărețul scop”.

Rap.

Știri aviatice românești. Ni se anunță din București: Pe un aparat special sosit de câteva zile dela Paris la aerodromul „Ligei naționale aeriene” dela Băneasa, piloții de aci fac zilnic zboruri a la Pégoud extrem de emoționante. Afară de cei doi piloți români, dnii Macavei și Savu, cari au făcut „looping”-uri în Franța, unde au urmat școala specială, dnii lt. N. Capșa și Polly Vacas fac deasemeni de câteva zile aceste periculoase evoluțiuni cu deplin succes. Un public numeros urmărește cu un deosebit interes îndrăznețele sboruri ale aviatorilor români. Alaltăeri seară, dela o înălțime de vre-o 700 metri, d. lt. N. Capșa a executat „looping”-ul de vre-o trei ori consecutiv, fiind mult aplaudat de spectatori.

— Miercuri, pe când aeroplanul aviatorului căpitan Adamovici dela aviația militară, trecea pe deasupra comunei Bălăria (jud. Vlașca) a suferit un accident din cauza defectuoșității motorului. Grație prezenței de spirit a aviatorului, care a grăbit aterisarea, în apropierea comunei pe șoseaua București-Alexandria, căpitanul Adamovici a scăpat cu viață, fiind rănit numai la mâni. Aeroplanul a fost lăsat în comuna Bălăria sub paza jandarmilor, iar aviatorul s'a înapoiat la București.

— Cetim în „Foia Poporului” din America: Aproape întreg publicul românesc are deja cunoștință despre aceea că d. A. G. Taflan din Detroit, Mich., nesprijinit de public, din puterile proprii deja de 4 luni s'a apucat de construirea unui aeroplan, sistem propriu. Aeroplanul era aproape gata când în noaptea de 8—9 Iunie a. c. răuvoitori au păturns pe dinapoi în curtea de sub nr. 111 Gerald Str. unde era lucrătorea dânsului, care din cauza sărăciei era prea mică pentru ca să cuprindă toate părțile mașinei și pe cum s'a constatat ulterior, cu vre-o 50 de lovituri de baros au nimicit întreagă partea centrală cu nacela cauzându-i o pagubă de 320 dolari plus lucru de o lună. Precum d. Taflan a declarat, aceasta numai îl întârzie dar nu-l nimicește. Poliția îi urmărește pe răufăcători.

ANUNȚURI

SE PRIMESC CU PREȚURI
MODERATE LA ADMINISTRA-
— — ȚIA ACESTUI ZIAR. — —

TELEFON: 750.

Ce-a pierdut Austro-Ungaria?

(O convorbire cu principele...)

Viena, 10 Iulie.

Correspondentului dvoastră i s'a dat prilej să vorbească cu un marcant personaj din cercurile înalte ale Vienei, căruia în urma situației sale a avut posibilitatea să-și formeze judecată exactă asupra individualității și influinței defunctului moștenitor. În cursul conversației, acest personaj mi-a comunicat unele amănunte foarte interesante, prin cari se confirmă deplin, că defunctul arhiduce, care avusese să fie urmașul la tron, al încăruntitului monarh n'a fost o figură de șablon ci un domnitor cu puternică notă personală.

Iată unele pasagii din declarațiile acestui personaj:

Poporația monarhiei, văzând în moartea moștenitorului nu numai un eveniment nesuferit de trist, ci totodată o catastrofă politică pentru întreg imperiul, a dat dovadă de agerime și mare putere de judecată.

Cu arhiducele Francisc Ferdinand a fost înmormântat nu numai unul dintre personajele marcante, atât de rare în vremea de azi, ci și un măreț program politic. Până când a trăit arhiducele s'au răspândit multe vorbe despre planurile și intențiile lui, i s'au pus în gură multe declarații, cari nu le-a făcut nicicând și toate pentru câte nu se găsea o explicație, era atribuite influinței lui.

Chiar din faptul credinței, că el ar fi dat impuls la toate, câte s'au făcut în anii din urmă, reiese, că era considerat ca un bărbat cu o puternică inițiativă. De fapt, el a simțit, în chipul cel mai deprimător, situația, în care se află fost adus monarhia după anexiunea Bosniei și Herțegovinei, prin incapacitatea diplomaților noștri și sovăirea anumitor cercuri. El și străduia să desvolte și să întărească armata în spirit modern, pentru că își dădea seama de probabilitatea că Austro-Ungaria va trebui să-și apere situația ei, cu armele. Dar deoarece însă armata austro-ungară numai așa poate fi puternică și gata de luptă, în orice moment dacă i se menține caracterul ei unitar, arhiducele a trebuit să ia o atitudine împotriva tuturor aspirațiilor cari tind spre descompunerea armatei. Astfel s'a dezvoltat, foarte natural, antagonismul dintre el și politica Maghiarilor, antagonism care deși nu se pronunța în chip isbitor, se putea găci cu fiecare prilej fără să se fi desmintit vreodată. Dar și Maghiarii știau prea bine, că moștenitorul n'a fost un bărbat care să se lase amăgit prin farsele de loialitate.

Astfel s'a format credința că arhiducele Francisc Ferdinand — deși el n'a pășit în publicitate cu ideile lui politice — va pune capăt hegemoniei Maghiarilor, care s'a dezvoltat numai în paguba monarhiei. În credința acestuia populațiile nemaghiare și toți austriacii, în grija de viitorul monarhiei, îl priveau ca pe un Mesia.

Sfârșitul tragic, care l'a ajuns pe arhiducele moștenitor, a fost însăfârșit asemănător morții răscumpărătorului. El a murit pentru țara cea, cari au provocat prin greselile lor stăruință monarhie, din cari au rezultat aparițiile îngrozitoare, cum e vărsarea de sânge din Serajevo.

Arhiducele Francisc Ferdinand a fost o vorbă și în faptă, un adevărat austriac. Ținându-l era alianța strânsă a diferitelor popoare din monarhie în baza ideii unui imperiu unitar ale cărui popoare să aibă drepturi egale și să fie pătrunse de dorința de a lucra din toate puterile lor pentru patria comună. Dar el era tot odată convins, că aceste țări și popoare numai atunci vor putea fi ținute laolaltă, dacă nu va fi stăruință unitatea puterii armate. O condiție a acestei unități era limba germană ca limbă de serviciu a armatei și ca limba afacerilor de mine.

Acest credeu politic l'a apropiat pe defunctul arhiduce de programul Austriei mari. Profesorului Aurel C. Popovici și aceasta în

rudire politică a umplut de teamă pe Maghiari și a deșteptat neîncrederea lor față de domnia arhiducelui Francisc Ferdinand. De altă parte, tocmai conștiința, că defunctul moștenitor avea un astfel de program pentru viitor, a făcut ca popoarele monarhiei și toți adevărații austriaci să vadă în moartea lui o pierdere atât de mare.

Austriacus.

Din România.

MM. LL. la Brașov. — Starea sămănăturilor. — Alte două victime ale Bulgarilor. — Comemorarea lui Constantin Brâncoveanu. — Excursiuniști din Turcia și din Ardeal.

Perechea regală română a vizitat în 25 Iulie v., cu automobilul — *pentru întâia oară după doi ani*, — orașul Brașov.

Perechea regală română a sosit după masă cu automobilul și a plecat după o oră, fără a se coborî din mașină.

La ministerul de interne s'au primit următoarele raporturi din județe:

Roman. — Sămănăturile de primăvară, ca porumbul, orzul și ovăsul se prezintă bine. — Sfeclele de zahăr sunt frumoase. — Sămănăturile de toamnă ca grâu și rapița se prezintă bine.

Suceava. — Ploile căzute în acest județ au împiedecat munca câmpului, mai cu seamă prășila porumbului. — Sămănăturile de toamnă și cele de primăvară parte din ele sunt bune, iar parte sufăr din cauza ruginei provenită din ploii. — Fânățele și imășurile sunt bune.

Mehedinți. — Timpul în acest județ a fost mai mult ploios și friguros. Sămănăturile de toamnă și primăvară sunt mediocre și au stagnat mult din cauza ploilor și inundațiilor din ultimul timp, iar pe alocurea a căzut mană și grindină făcând stricăciuni. Locuitorii se ocupă cu prășitul porumbului și cositul fânului.

Neamtu. — Sămănăturile de toamnă și cele de primăvară merg bine, însă cam suferă din cauza ploilor. Fânățele și islazurile se prezintă bine.

Cele ce se petrec la granița Dobrogeană sunt de natură a ridica întreaga suflare românească contra criminalilor bulgari, cari, prin lășitate s'au hotărât să facă aproape zilnic victime printre mândrii ostași ai noștri puși să păzească noua graniță de sud a României.

Nici nu s'a terminat ancheta primelor crime pe cari diplomația în limbajul ei rece s'a obicinuit să le numească „incidente” și alte două crime s'au făptuit ieri noapte pe frontieră, în aceleași împrejurări, însă cu mai mult cinism, de către grănicerii bulgari având în frunte de astădată pe însăși comandantul lor, ofițerul bulgar Gheorghieff.

La Kuyungiuk, sat situat cam la 2 kilometri de granița româno-bulgară, trei paznici de graniță bulgară, ducându-se fără autorizațiune în acest sat, au fost invitați de către grănicerii români să se retragă. Dâșii s'au înapoiat, după puțin, armați cu puștile lor și pătrunzând la mai bine de un kilometru pe teritoriul românesc, au tras asupra soldaților români rănind grav pe soldații Coman Nicolescu și Boeru Petre.

În ultimele cincisprezece zile atari incidente au făcut în total cinci victime, între cari un soldat și un țaran român uciși și trei soldați români răniți.

Un sergent bulgar, cunoscut de autoritățile române, a declarat judecătorului de instrucție Ciurea, că cei trei asasini, după ce au trecut granița forțați de jandarmii români să părăsească nunta s'au dus la ofițerul Gheorghieff și i-au spus:

— „Ce dle căpitan, noi n'avem voie să mergem nici la nunta fraților noștri? Acolo nu

mai este Bulgaria? O să facem pe strigoii a-ceștia, să nu se mai joace cu noi.”

Ofițerul bulgar a râs și le-a spus:

— I-a să vedem ce-o să faceți? — Și a adresat o injură la adresa României.

La 15 August st. v. viitor se va face cu mare solemnitate comemorarea nefericitului voevod Constantin Brâncoveanu, cu prilejul împlinirii a 200 de ani dela decapitarea lui în Constantinopol. — Se va oficia un parastas la biserica mănăstirii Horez din Vâlcea, zidită de piosul voevod, la care va asista și d. I. G. Duca, ministrul cultelor și instrucțiunii — În același timp, se va oficia câte un parastas la toate bisericile zidite sau ajutate de marelui Voievod.

La administrația Casei Bisericești se va aranja, prin îngrijirea dlui Gârboviceanu, o expoziție de toate obiectele religioase și istorice rămase dela Brâncoveanu și familia sa.

Administrația așezămintelor Brâncovenesti va tipări, cu această ocazie, cronici și alte lucrări în cari se tratează despre lupta religioasă din epoca lui Brâncoveanu, activitatea sa și întreaga mișcare culturală din acea vreme. Lucrarea aceasta apare sub privegherea dlui profesor N. Iorga.

Se anunță din T.-Severin:

— Au sosit în orașul nostru vre-o 40 de seminariști turci din Medgidia. — Au sosit aici câțiva absolvenți dela seminariul teologic din Caransebeș conduși de d. director al lor și de Sf. Sa părintele Tătuca. Au vizitat orașul și în deosebi liceul „Traian”, de care au rămas foarte mulțumiți. De aci pleacă la București și Vălenii de Munte.

Astra la Tășnad.

Numele „Tășnad” (Sălaș) de vre-o câțiva ani începe a deveni din ce în ce mai cunoscut. La marginea românismului, acolo unde-și varsă tot prisosul valurile cutropitoare ale tendinței de-a ne asimila și a ne contopi, — încet, dar pe temelii tari, se ridică umla cetățuie a conservării noastre, casa sfântă a rugăciunilor și a nădejilor noastre. Acolo o mână de oameni, fără mult sgomot, fără laude deșarte, cu mijloace puține materiale, dar cu inimă curată și iubitoare de neam, cutrieră satele disciplinând poporul și propovăduind solidaritatea intereselor noastre mari, unitatea noastră culturală: iubirea de neam și de lege!

Un act al acestei nobile tendințe de conservare se va săvârși la Tășnad în 19 Iulie st. n., când des-părțământul Aștrii își va ține adunarea sa. E cea dintâi adunare românească mai mare în Tășnad. Cu această ocaziune, pentru a dovedi străinilor cultura și puterea culturii noastre și pentru mai marea dezvoltare a mândriei și a conștiinței românești în poporul nostru de pe aceste șesuri, se va face cu prilejul adunării comemorarea marelui nostru Eminescu, iar seara se va da un concert la nivel, cel dintâi concert românesc în acest culb, unde nu de mult se părea doina o pasere pribeagă, fără culb și fără țară.

La concert își achită datorința față de neam, artiștii noștri: Ștefan Mărcuș și Acca Barbu, cunoscuți publicului nostru prin talentul și cultura superioară dovedită atât la noi, cât și în străinătate. Acompaniamentul, precum și întregrea concertului cu un debut separat îl va face excelenta noastră pianistă, amabila doamnă Olivia Dr. Deleu n. Bardossy, din Șimleu. Trei nume, cari dau garanța reușitei morale. — După concert va fi petrecere cu dans.

Publicul nostru, sperăm, că va da dovadă de simțul și de datorința solidarității, sprijinind prin prezența sa nobila pornire de deșteptare a acolora, cari cu multă trudă, dar cu sfânta nădejde a invingerii, îndeplinesc rolul de sentințele ai culturii și ai conservării neamului, în cele mai expuse locuri, unde abia putem străbate, „de-atâta strădinitate”.

E de dorit, ca frații noștri să vie să ne întărească, să vie să se bucure de pașii înaintării! Noi

n'avem putere, nici avere de-a zidi tortărețe la graniță: sulletele și brațele noastre vor fi tortărețele voastre la granița românismului.

Tășnad, la 12 Iulie 1914.

D. Alac.

Conștiința neliniștită...

— Comedia dela Belgrad. —

Ziarele maghiare de astăzi, sunt pline de vesti care de care mai încornurate, despre programul, și atențiile ce se pregăteau în Belgrad, și din cari nu s'a adevărit nimic.

Ziarele din Viena scriu însă mai calm despre fantaziile, ce-au alarmat lumea. N. Fr. Presse publică o convorbire cu ambasadorul Giessi:

„Duminecă după prânz, la orele 5, primisem întâia veste despre o demonstrație ce-ar fi să se facă în contra supușilor austro-ungari. Pe urmă se vorbea și de atacuri mai serioase în atmosfera agitată, ce stăpânește azi, trebuie să dau crezământ știrilor, mai ales, că *nu* dela ai noștri le primisem. Am trimis numai decât pe secretarul meu la d. Pașici să ceară măsurile de apărare. D. Pașici a spus, că și dânsul are cunoștință despre faimele cari ne-au inspirat temerea.

Ambasada noastră a fost păzită peste noapte de posturi militare înmultite. Supușii austro-ungari, cu deosebire femeile și copiii funcționarilor dela ambasadă, în număr de vre-o 40, au fost adăpostiți peste noapte în palatul nostru. Colonia a plecat cu vaporășele la Semlin, unde a petrecut noaptea.

Dezordini și supărări însă nu s'au întâmplat. A doua zi, cei refugiați la Semlin s'au întors acasă”.

Bineînțeles „ridictării” dela ziarele budapestane nu conținesc să vorbească despre un atentat plănuț de trei Bulgari contra lui Pașici, de semnaluri cu rachete, ce s'ar fi dat în noaptea spre Luni, din partea ligei militare, etc. etc.

Ce să le faci, conștiința muștrăfă vede foarte clar caii verzi pe pereți.

INFORMAȚIUNI.

Republicana maghiară.

Am înregistrat la timpul său că învățătoarea Ema Andrassy a fost pedepsită de tribunalul din Seghedin la 14 zile temniță de stat, pentru lesa majestate pare-ni-se în urma unui articol publicat într'un ziar maghiar republican. Fiindcă se răspândise știrea, că va fi grațiată, deoarece temnițele noastre de stat nu au celule pentru femei — dășcălița republicană trânteste, în revista „Kossuth Zászló” un articol, pe care, dedicându-l, noi, socialistei române, îl traducem mai la vale:

Grăție.

Cetesc în mai multe ziare cotidiene absurditatea, că nefiind temniță de stat pentru femei, ministrul de Justiției va înalta eventual afacerea mea la cancelaria cabinetului, pentru ca să fiu grațiată.

Unii aseamănă procesul meu cu al dnei Vlad și din aceasta își fac deducțiile.

Apoi eu protestez.

Am apelat pentru ca să mi se facă dreptate, nu pentru ca să fiu grațiată.

Dacă curia mă va achita, — firește — toate sunt în ordine. Dacă va aproba sentința judecătorilor experți, mă voiu resigna în ceea ce nu se mai poate schimba și consider pedeapsa ca un tribut adus pe altarul ideilor noastre.

Dar grație nu primesc!

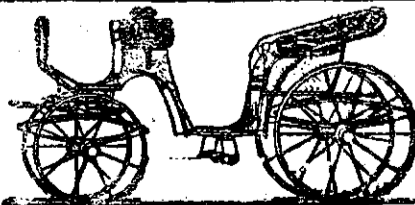
Odată am primit grația Regelui meu, când a murit pe cruce pentru mine, ca să mă facă fiica lui Dumnezeu, fiică de împărat din grația lui Dzeu.

Ka 12

Telefon Nr. 467.

Kardos Gyula,

cea mai mare fabrică de trăsuri sudungară cu putere electrică TEMESVÁR-GYÁRVAROS, Háromkirály-ut 14. sz. (Casa proprie).

Mare magazin de trăsuri noi și folosite.

Pregătesc lucruri de fierar, rotar, șelar, de instruit și orice reparări de brânșă aceasta, cu prețurile cele mai moderate — Prețurent gratis și franco. — *Card funebre*, felurite căruțe »lanțaner« cu prețuri moderate

Mie nu-mi trebuie grația împăratului! Nici a ministrului Balogh, a celui „prügelknabe” modern, care cu eroism și devotament îl apără pe rege, atunci când nimeni nu-l atacă. Dar așa fel îl apără, că ține spatele republicanilor, în locul spatelui său, când e vorba să fie lovit.

Cazul dnei Vlad e de altă natură. Dânsa a băfrit numai națunea maghiară. Asta nu e nimic. Pentru atât ea poate fi cea mai loială dintre supuse. Dânsa poate cere grația.

Păcatul meu e cu mult mai grav. După exemplul cântăreților din bătrâni, am cântat și eu faptele regelui. Mai de mult așa fi fost răsplătită cu laude, astăzi: cu temniță. Deoarece, după cum spune procurorul, circumstanța agravantă e împrefurarea, că sunt femeie.

Pentru acest păcat, în lipsa altuia, așa-i că nici pușcăriă nu e pedeapsă destul de mare?

Are putere d. ministru de justiție, dacă nu are dreptate. Nu de aceea-i el ministru de justiție, ca să se împiedece de ori ce. Simplaminte comandă „habtacht!” parlamentului și votează o nouă lege, care-l îndreptățește ca pe blăstămata femeie jacobină să o arunce în temniță. Vezi bine că la ea va avea putere retrospectivă. Legile lui Balogh au cea însușire zoologică, că năzulesc îndărăt.

Astfel deslegarea va fi ușoară. Acolo e bunăoară Maria Nostra.

De sigur, aceasta e cea mai nemerită modalitate, pentru ca poporul să îndrăgească sistemul monarhic de stat.

Dacă aceasta se consideră de o învingere a monarhiei — multe învingeri de aceste vă urez — dle ministru de justiție!

Ema Andrassy.

Arad, 14 Iulie 1914.

Mersul vremii. Institutul meteorologic anunță: călduri mari, în unele locuri ploi cu furtuni.

Prognostic telegrafic: călduri mari.

Temperatura la amiază a fost: 26.7 C.

Oaspeți din țară. Azi 14 Iulie am simțit deosebită plăcere de a avea ca oaspeți în orașul nostru un grup de 25 elevi și 10 profesori ai școlii normale din Buzău venind sub conducerea dlui director George V. Stănescu, în excursiune spre a ne cunoaște „fermecătorul și îndureratul” Ardeal. Au vizitat orașul Brașov cu toate instituțiile și pitoreștiile sale poziții. La 11 Iulie au vizitat orașul Blaj, iar la 12 Iulie Alba-Iulia. Azi au venit la noi. Aicea au vizitat redacția și administrația ziarului nostru, apoi școala profesională și episcopia.

Mâne vor pleca mai departe pe drumul proiectat, vor vizita orașele Timișoara, Lugoj, Caransebeș, Orșova, Mehădia apoi vor trece în țară prin Vârciorova și vor duce acolo la frații noștri comăra cea mai scumpă a neamului: conștiința națională aflate aci...

Primul nostru de astăzi a format și tema discursului rostit de d. director V. Onișu, la încheierea anului școlar, în liceul de sub valoroasa dsale conducere. Nu putem mulțumi îndeajuns dlui director V. Onișu, pentru agitarea creștinei, și pentru amabilitatea, ce-a avut, de-a ne trimite manuscrisul discursului.

Judecătorul Szöllösi își caută repararea cinstei. Cățitorii noștri de bună seamă își aduc aminte de procesul pe care ni l'a intentat d. judecător Szöllösi dela tribunalul din Arad pe motiv că l'am calomniat infierându-l pentru că a insultat pe un biet țaran român în sala dezbaterii.

Azi colegul nostru de redacție d. Constantin Savu a fost din nou ascultat nu mai știu a câtea oară în acest proces care pare a nu se mai termina...

Un ofițer austro-ungar în armata română. „Monitorul oficial” din București publică un raport al ministrului de război român către regele Carol în care e propus pentru avansare la gradul de locotenent sublocotenentul Mir-

cea Popescu dela regimentul 4 de furajori din Budapesta care a fost atașat în 1 Aprilie în armata română. Dela acceptarea lui în regimentul 4 de roșiori — se spune în raport — sublocotenentul Popescu a dovedit că e un eminent ofițer de cavalerie, un călăret desăvârșit, îndrăzneț dar și precaut și ager. Ca absolvent al institutului militar de călărit și furajori din Schlosshof, s'a distins între colegii săi. Ca instructor e neîntrecut și peste tot e foarte isteț în aplicarea regulamentului pe câmpul de călărit.

Ziarele din București comentând acest raport scriu că această laudă din partea ministrului de război român îi aduce cinste armatei austro-ungare.

După atentatul dela Serajevo. Ziarul englez „John Bull” din Londra aduce destăinuri senzaționale în chestia atentatului. Într'un articol din numărul recent afirmă, că atentatul împotriva moștenitorului nostru de tron a fost urzit la consulatul din Londra. Aci s'a înființat nu de mult un birou special care avea misiunea să facă neplăceri Austriei de tot felul. Numitul ziar pretinde că are la îndemână câteva documente secrete dela consulatul sârbesc, în cari se spune cât premiu să se dea asasinilor etc. — Consulatul sârbesc din Londra a intentat imediat proces de presă ziarului.

— D. Basmakow, președintele societății naționale ruse, fost prim redactor al organului oficios din Petersburg, a declarat la un banchet că originea atentatului din Serajevo trebuie căutată la Viena. Aceasta ar rezulta și din faptul că curtea și cancelaria militară a arhiducelui Francisc Ferdinand au fost disolvate a doua zi după atentat. „Novoje Vremja” comentează atentatul din Serajevo, spunând că politica austro-ungară se dedă la orgii sângeroase pe mormântul defunctului arhiduce.

— Marele ziar „Extrabladed” din Copenhaga publică un articol intitulat „Eroul dela Serajevo”, în care spune că atentatul s'a săvârșit în potruiva sistemului de opresiune ce s'a inaugurat în potruiva populației din Bosnia. Ziarul relevă curajul arhiducelui Francisc Ferdinand, care a îndrăznit să se arate pe străzile din Serajevo, deși era știut că poporul îl consideră ca dușman al drepturilor civile. În ceea ce privește pe atentator, el este un erou. Dacă Germania ar cuceri Danemarca și dacă împăratul Wilhelm ar fi ucis cu ocaziunea intrării sale în Copenhaga, cine ar putea zice că atentatorul e un asasin? Articolul ziarului „Extrabladed” a făcut o impresie penibilă atât în Danemarca, cât și la Berlin.

Depeșa Tarului, la moartea lui Hartwig, către guvernul sârbesc:

„Iau la cunoștință cu mulțumită, mișcată, hotărârea dvoastră, de-a lăsa să odihnească în Sârbia, țeara noastră soră, marele fiu al națiunii rusești și sincerul prieten al poporului sârbesc, înfrățit cu noi.”

O conjurație studentească în Tuzla. Poliția din Tuzla ajutată de jandarmerie luând în urma atentatului din Serajevo măsuri întinse — după cum se anunță — ar fi descoperit o conjurație între studenții de acolo, cari ar fi avut cunoștință dinainte despre atentatul săvârșit împotriva arhiducelui Francisc Ferdinand. Autoritățile polițienești, dar mai cu seamă jandarmeria făcând o mulțime de perchezitii, au arestat până acum 30 de studenți. S'au mai descoperit că în fruntea studenților conjurați sunt mai mulți profesori. Împotriva studenților și a profesorilor s'a pornit procedura.

Furtună și ploale torențiale în Oradea-mare. Teribila rupere de nori de Duminecă în Oradea-mare a fost urmată ieri și azi de o teribilă ploaie torențială. În scurtă vreme ieri străzile cartierelor erau sub apă, ba în foarte nu-

meroase locuri apa a pătruns în localurile suterane ale caselor. Pompierii din Orade și Olaszzi au grăbit în oraș și au început imediat să pompeze apa din suterane căci numeroase case amenințau să se nărulască.

Momente tragice. Ziarele americane dând știri asupra catastrofei întâmplată în fluviul Laurent, cu vaporul „Empress of Ireland” scriu că pescuindu-se cadavrele, unele din cadavre sunt atât de mutilate că sunt de nerecunoscut. În mâinile a 4 cadavre de clasa a 3-a, s'au găsit cuțite. Pe corpul a 12 cadavre din clasa a 3-a, s'a găsit mai multe tăieturi pe spate și la picioare, pe partea dinapoi. Aceasta dovedește că între pasagerii de clasa a 3-a a fost o luptă mare pe scara vaporului, căutând fiecare, chiar prin a ucide pe tovarășul de nenorocire, să-și scape viața.

Necrolog. Sofia Balea născ. Neaplo din Moldova-nouă a răposat în Domnul azi în 9 Iulie 1914 st. n. în al 61 an de viață.

— Ioan Muntean avocat în Alba-Iulia a răposat Duminecă în 12 Iulie st. n. în etate de 71 ani.

Statula Afroditei. O echipă de soldați italieni, pe când săpau în Tripolitania, au făcut o descoperire interesantă. Săpând pământul, pentru niște lucrări de fortificație pasageră, soldații au dat de o admirabilă statuie antică, care reprezenta o Afrodită în splendoarea frumuseții sale. Alături de dânsa e un scaun, pe care sunt aruncate vestmintele sale. — E o Afrodită anadiomena? Nu se știe până acum, Cercetările arheologilor continuă. Unii din ei sunt de părere că statuia face parte din arta sec. al patrulea, căci se găsește tendința realistă a acestei epoci.

Comisiunea pentru construirea podului peste Dunăre, între România și Serbiă, se va întruni săptămâna viitoare. Podul va fi construit la Prahova. Din sursă autorizată se anunță că, capitala București va avea legătură directă cu podul. Această linie ferată, în urma dorinței Rusiei, va porni dintr'un punct dela granița rusească. La construirea acestei căi ferate se vor avea în vedere necesitățile strategice.”

CEL MAI BUN LOC DE RECREARE ÎN ARAD sunt scările dela Murăș „Neptun”. Buffet. — Scărzi calde de aer și soare. (N° 2255.)

În internatul școlilor românești din Brașov se primesc elevi înscriși în clasele gimnaziale, reale și comerciale. Taxa anuală e 700 cor. Prospect și informațiuni se pot cere dela direcțiunea internatului (Brașov, strada Prundului 39), Porond-utca. (I. 2251—9)

Post de medic. În cercul Vintului-de-Jos circa 15 mii locuitori cu farmacie și pretură în loco, 3 bănci, circulație bună, se caută un medic român, termenul de concurs 15 August 1914. Salariul cu bani de cuartir cor. 3900.— Post foarte bun, fiind locuitorii români, medicii români sunt preferați. Sunt rugați a cometa români.

Informații se dau la „Filiala Ardeleană”.

x În atențiunea bolnavilor! Balsamul Mittelman pentru stomac încetează în scurtă vreme lipsa de apetit, incuierea scaunului, durerile de cap, cărceii de stomac, arderea de stomac, apoi tot felul de boale de intestine, luând de 3 ori pe zi, înainte de mâncare, câte o lingură cafea. Prețul 2 coroane. Pregătește și expediază: Eugen Mittelman, farmacie la „Leul de aur” în Ungvár, str. Nagyhíd-u. (Mi 1621)

INSTINȚARE.

H 1879

Aduc la cunoștința on. public, că mi-am amplificat atelierul de croitorie cu un magazin de haine gata pentru băieți și copii cu mantale de tranzițiune și mantale de gumă. — Prețuri fixe convenabile. — Serviciu prompt. — La dorință în provincie trimet mustre.

Roagă binevoitorul sprijin:

HIRSCH ANTAL,

croitor domnesc

ARAD, Andrassy-tér nr. 22.

Cronică științifică.

În fundul pământului. — Vindecarea ciurmel (pesta bubonică). — Medicina acum șasezeci de secole.

Putină lume știe că în timpurile prezente este mult mai ușor să te „afunzi” în pământ, mult mai adânc decât în apă.

Mă explic.

Scafundrii, sau scufundătorii în mare, când ajung la 50 sau 60 de metri de adâncime, sunt în pericol de moarte; din contra, mișterii, pot să se coboare în fundul pământului sute de metri, fără să riște ceace riscă scafundrii.

Iată câteva cifre care demonstrează aceasta: în Franța de nord și la pasul Calais, săpăturile pentru extracția cărbunilor de pământ au ajuns la 400 de metri; — la Anzin, la Duchy, la Drocourt, adâncimea minei a ajuns la 750, ba într'un loc chiar la 840 de metri.

În Saona de sus, și anume la Eboulet există „mina chilometrică” a cărei adâncime este de 1100 de metri. Dar nici aceasta nu este cea mai adâncă mină; în Belgia sunt altele și mai adânci, precum și în Anglia. Salinele din Hainaut au ajuns la 1080 de metri de adâncime.

Minele de plumb argențifer din Pzibram (Bohemia) au 1500 de metri.

Și față cu ceace se vede în Statele-Unite, aceste adâncimi rămân pe al doilea plan: așa, mina din Tamarrack, lângă Lacul de sus, are peste 1800 de metri, iar mina Calumet, care este lângă ea, are 1625 metri adâncime.

Ciuma este o boală rea, cea mai rea din câte există. Între altele, ciuma se manifestă și cu niște buboane mari care ies pe la încheieturi, de unde ti vine și numele de „pesta bubonică”. Până acum, această boală nu se putea curăra cu nimic, dar acum de curând, un medic englez Booth Tucker, care stă în India și unde a început iar să bântuie ciuma, a descoperit un leac, care o vindecă. Acest leac este tinctura de iod. Bolnavului i se dă întâi o doză de ulei de ricin, pe urmă i se dă numai decât 5—7 picături de tinctură de iod, într'o linguriță cu apă.

Tot ch tinctură de iod, dar fără apă, unge buboanele. Bolnavului nu-i dă de mâncare decât lapte și dimineața regulat 4—5 picături de tinctură de iod.

Cu acest tratament, într'un sat unde 500 de persoane au fost atinse de ciumă, nu au scăpat decât două femei și șapte copii, care au fost supuși acestui tratament. ceilalți au murit toți. Doi dintre cei salvați zice doctorul că erau așa de rău înainte de tratament, că nu mai aveau decât 2—3 ore de viață.

Și acum, după ce v'am vorbit de cea mai nouă ispravă a medicinei, să ne întorcem gândul peste șasezeci de secole înapoi, și să vă spun ceva de medicina din acele vremuri.

Medicina s'a născut pe malurile Nilului. Documentele cele mai vechi ne spun ceasta, și anume trei papirusuri, care au ajuns până la noi cam... zrențulte. Gândiți-vă: șasezeci de secole, șase mii de ani.

Medicina datează în Egipt din vremea celei dintâi dinastii a Faraonilor, aproape patru mii de ani înainte de Christos.

Cele trei papirusuri care au ajuns până la noi, unul este la Lipsca, altul găsit la Memfis este la Berlin, și al treilea la Londra.

O mulțime de rețete din acele documente, se găsesc în farmacopea noastră actuală.

În Egipt, medicii trebuiau să fi fost în foarte mare număr, pentru că se aflau foarte mulți specialiști. În timpul răboaielor, medicii trebuiau să caute gratis bolnavii; și dacă se vindeau, poporul mulțamea medicilor, iar dacă bolnavii mureau și dacă se putea demonstra că nu au fost căutați după cum ziceau cărțile, medicii erau condamnați la moarte.

Foarte multe boli actuale se cunoșteau încă de pe atunci. Bănăoară, s'a găsit o mumie, în corpul căreia s'a găsit urme de mercur, ceace înseamnă că boala aceea și azi se tratează cu mercur, se cunoșteau încă de pe atunci, cu tratamentul ei.

Istoria nu este decât o eternă repetiție. Prin-

ciile pasteuriene de azi, erau aplicate și în trecut, căci Herodot ne spune prin traducătorul său Rawlinson, că regele Ciru nu bea decât apă fiartă, servită rece în sticle de argint.

Și anestezia pare că fusese cunoscută de egipteni, căci iată ce scrie Pliniu: „Egiptenii antici, cunoșteau „o metodă cu care făceau ca să nu se mai simtă durerea într'o parte a corpului, care trebuia tăiată sau „arsă”. Metoda întrebuintată de ei, zice Pliniu, consista din marmură de Cairo numită „Memphite” prăfuită, peste care se turna oțet. Tot așa spune și Dioscoride. Azi, ca anesthetic se întrebuintează uneori CO₂, care este exact gazul pe care și-l preparau egiptenii turnând oțet peste carbonat de calce (marmură).

Acum câțiva ani s'a descoperit un craniu de om preistoric, care avea o coroană de trapan de 71 de milimetri pe 61. Oare nu ar fi să credem că trapanajie a existat la egipteni? O descoperire asemănătoare acesteia s'a făcut la Berlin în 1900.

Marele Litré zicea că originea trapanului se pierde în noaptea secolilor și că „un alt popor, mai vechi decât cel grec” cunoștea acest instrument. Oare, acest popor ar putea fi altul decât cel egiptean?

Putăm să deducem aproape cu certitudine, că la un popor ca acesta, la care anestezia și trapanajunea erau cunoscute, — medicina era dezvoltată și formulele farmaceutice abundante. Și într'adevăr formulele din papirusuri sunt poțiuni, pomade, cataplasme, clistiriuri.

Doctoriile în cea mai mare parte erau vegetale. În papirusurile de cari pomenii mai sus, sunt înșirate numele a peste cinci sute de plante, împreună cu proprietățile lor, cari atunci, în timpul construirii Piramidelor, erau descrise la fel cum sunt descrise azi. Multe substanțe animale erau la ordinea zilei.

Egiptul a cunoscut lăsarea de sânge, ventuzele (paharele) cu sânge, fricțiunile, scarificațiile.

În cazuri de dureri mari de cap, de oftalmii, de apoplexii, de epilepsii, egiptenii deschideau și cauterizau arterele capului.

Dr. Pompiliu Robescu.

Cronica socială.

Astra la Gurahont. Comitetul despărț. a decis, ca adunarea generală să se țină în 26 Iulie st. n. în Gurahont. În părțile noastre avem foarte rari ocazii de a ne întruni, de a ne cunoaște, de a schimba idei și de a conlucra la promovarea culturii noastre naționale. Facem apel cu toată dragostea la toți Românii, ca prin prezența lor, atât la adunare, cât și la petrecerea ce se va da în favorul Asociațiunii, să contribuie la succesul moral al adunării. Ședința se va ține la amezi, la 12 ore fiind în program: Conferința dlui Dr. N. Robu: „Despre boalele molipsitoare” și conferința dlui St. Penes: Simeon Bărnăușiu și M. Eminescu. Prelegere populară: „Despre legea izlaurilor comunale” de A. Cosciuc. — După amiazi la 3 ore masă comună la hotelul Havas. — Seara la 8 ore va fi o serată muzicală-teatrală în favorul despărțământului. — Dr. A. Grozda președinte.

Despărțământul „Mociu” al „Astrei” își va ține adunarea generală anuală în 26 Iulie st. n. a. c. în biserica gr. or. din Mociu cu următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Alegerea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal. 3. Raportul comitetului cercual despre activitatea sa. 4. Exmiterea comisiilor pentru cenzurarea raportului, pentru încasarea taxelor și pentru înscrierea de membrii. 5. Conferință și declamare. 6. Raportul comisiunilor exmise sub p. 4. 7. Alegerea alor 2 membrii-delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunii”. 8. Alegerea cassarului desp. 9. Eventuale propuneri. 10. Inchiderea adunării.

La această adunare sunt rugați a lua parte toți membrii ai desp. și toți binevoitorii și sprijinitorii acestei instituții culturale. — Mociu,

la 9 Iulie 1914. — Dr. Emil Mureșian, directorul desp. Dr. Liviu Dan, secretar.

Sodații români din Turda vor da o producțiune (?) teatrală urmată de dans, Duminică în 2 August st. n. în sala cea mare a hotelului „Elisabeta” din Turda. Inceputul la 7 ore. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea ucenicilor săraci. Piese teatrale se vor preda pentru popor separat la orele 3 p. m.

Se va juca „Un accident curios” comedie în trei acte localizată de M. Aegea. „Vine vladica” comedie în trei acte de Anton Pop. În pauză se vor juca: Călușerul ardelean și Bănățean apoi Bătuta ardeleană și bănățeană.

Avem onoarea a invita pe toți, cari se înteresează de progresarea culturală a poporului român la adunarea a VIII. a desp. „Tășnad” al Astrei, carea se va ține în 19 Iulie st. n. în Tășnad la 11 și jum. ore a. m. în hotelul „Royal”. Tășnad, 8 Iulie st. n. 1914. Demetriu Coroian directorul desp., Dr. Coriolan Steer, secretarul desp.

Ultima oră.

SEDINȚA CAMERII.

În ședința de azi camera continuând desbaterea proiectului despre competențele justițiare, ministrul de Justiție Balogh a răspuns oratorilor cari au luat cuvântul la proiect. După ministrul de Justiție au vorbit iarăș oratorii opoziției până la orele 6 când continuarea desbaterii a fost amânată pe ședința de mâine. Pentru ședința de mâine din partea opoziției 6 deputați au semnat interpeleții. Szmrecsányi, Apponyi și Polonyi vor adresa interpeleții în chestia atentatului din Sarajevo, a demonstrațiilor din Serbia și a siguranței monarhiei.

PRIMUL MINISTRU ÎN VIENA.

Contele Ștefan Tisza a fost azi în Viena. Înainte de amiazi a conferat timp îndelungat cu ministrul a latere, baronul Burian, care a sosit la Viena ieri seara din Ischl, unde a fost în audiență la monarhul Dela baronul Burian, primul ministru s'a dus în ministerul de externe, petrecând mai mult timp împreună cu contele Berchtold. Se afirmă că contele Tisza s'a înțeles cu contele Berchtold, privitor la răspunsul care îl va da mâine în cameră în chestia atentatului din Sarajevo și privitor la demersul ce se va întreprinde la guvernul Serbiei. Contele Tisza a plecat azi seara îndărăt la Buda-pesta.

MINISTRUL DE RĂSBŌI A PLECAT ÎN CONCEDIU.

După cu se anunță din Viena ministrul de răsbŌi a plecat azi în concediu la Garsch.

VALONA AMENINȚATĂ DE EPIROȚI.

După știrile sosite la Durazzo Valona e amenințată să cadă în mâna Epiroților. Majorului Gilard i-a succedat să scape două tunuri cu prilejul căderii Coriței. Cu aceste două tunuri s'a retras la Berat, iar de aci la Valona. Având el însă foarte puțini oameni la dispoziție și lipsindu-i armele și muniția necesară, iar terenul fiind pentru defensivă foarte nepotrivit nu va putea apăra orașul mai mult de două zile.

Italia a trimis azi două vapoare la Valona pentru apărarea Italienilor din oraș. Flotila dela Durazzo a plecat azi la Valona.

Principele de Wied a primit azi dimisia lui Mufid Bey, numind în locul lui în mod provizor pe Noga.

Dr. BALÁZS EMIL

Institut pentru consultațiuni medicale,

TIMIȘOARA-centru Palatul Dauerbach.

Operează și vindecă boli de piele și sexuale cu razele Röntgen
Operarea polipilor și a altor formațiuni cu aceleași raze. Electroliză.
Metode electrice de vindecare. Massage electrice. Vindecarea
bolilor de beșică prin electricitate. Consultațiuni pentru ope-
rare și boli de piele dela 8—9 ore a. m. și dela 2—5 p. m.
Celor din provinci cărora se recere îngrijire mai îndelungată le
stă la dispoziție camere confortate anume. (Ba 927—00)

INMORMÂNTAREA LUI HARTWIG.

Azi înainte de amiază a avut loc cu mare pompă militară și civilă. Intreagă Serbia îmbrăcase doliu. Mii și mii de oameni au sosit din provincie cu trenuri speciale la înmormântare. Trupele militare au plecat încă des de dimineață din cazarme. În mormântarea a decurs într-o impozantă liniște de adânc doliu. Ambasadorul Giessl cu întreg personalul ambasadei austro-ungare a luat parte la înmormântare.

Regele Petru a fost reprezentat prin un general din armată Moștenitorul de tron Alexandru și principii Gheorghe și Pavel au petrecut sicriul pe jos până la mormânt. Serviciul funerar a fost săvârșit de metropolitul Paclovici cu o foarte numeroasă preoție.

În capitala Serbiei — după cum se anunță — e liniștea cea mai mare. Cu toate acestea s'au luat măsurile cele mai întinse. Intreagă garnizoana stă gata pentru ori ce eventualitate. Ambasada austro-ungară e păzită de poliție și de trupe de infanterie și cavalerie.

ELIBERAREA LUI MLADIN.

Curtea de apel din Oradea-mare a hotărât azi punerea pe picior liber a lui Mladin contra unei cauții de 25.000 coroane.

ECONOMIE.

Bursa de cereale din Budapesta.

(După 50 kgr.)

— 14 Iulie.

Grâu pe Octomvrie	12,96
Grâu pe Aprilie 1915	13,06
Secară pe Octomvrie	9,36
Ovăș pe Octomvrie	7,71
Porumb pe Iulie	7,28
Pirumb pe August	7,46
Porumb pe Maiu 1915	7,09

POȘTA ADMINISTRATIEI.

Ion Mitariu, Opatița. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Octomvrie a. c.

Sofronie Nedici, Bisericaalbă. Am primit 10 cor. în abonament până la finea anului curent.

Redactor responsabil: **Constantin Sava.**

Află aplicare

un candidat de avocat

român cu praxă în cancelaria avocațială alul

Dr. IOAN SUCIU

din Boroșineu (Boroșenö) Arad m. (2256—3)

Un tânăr

român, care posedă limba română, maghiară și germană perfect, absolvent de gimnaziu cu maturitate, dorește un post de scriitor sau practicant. Ofertele să se trimită sub V. M. la administrație. Mi 2258—1

Alte K. K. Feldapotheke

WIEN, I. Stefansplatz 8.

Depozit de totfelul de preparate farmaceutice și cosmetice din țară și strălăutate.

CREMĂ HAZELINE. Cel mai probat cosmetic pentru peiele crispată aspră și pentru inflamațiuni de peale de orice natură. — Tubul costă cor. 2.10 și 1.20

POMADĂ ORIENTALĂ împotriva petelor de pe față și împotriva părului care cade. — 1.40 cor. și 70 fil.

PETROSOL fluid împotriva suferințelor picioarelor elect sigur, preț cor. 1.20 (E 1950)

Noutăți literare.

Se capătă la Librăria „Concordia” din Arad
Strada Deák Ferencz 20.

T. D. Ștefanescu, profesor la liceul Carol I. *Cucerirea Galliei de către Romani.* Memoriile lui C. Iulius Caesar și Aulus Hirtius. Traducere din limba latină. Prețul Cor. 2.50.

Horia Petra-Petrescu. *Indemnuri.* Broșuri volante. Broșura I. Prețul 40 fil.

Leonard Paukerow. *Când joci teatru românesc în țara Ungurească.* Impresii și icoane din turneul trupei Victor Antonescu. Contribuțiuni la cunoașterea problemei teatrului românesc în Ardeal și Ungaria. Prețul Cor. 2.

Petru Irhaș. *Echouri și legenda terțirii.* Poezii. Prețul Cor. 1.

Activitatea parlamentară a dlui N. Iorga, ca deputat. Extrase din discursuri. Interpelări. Prețul 50 fil.

N. Iorga. *Renegații în trecutul țărilor noastre și al neamului românesc.* Comunicare făcută Academiei Române în ședința dela 2 Maiu 1914. Prețul 20 fil.

N. Iorga. *Ce ne învață cariera lui Aurel Vlaicu.* Idei dintr-o conferință ținută la Câmpina. Prețul 15 fil.

Predici pentru toate Duminicile anului bisericesc, edate de Dr. T. Tarnavski și Dr. E. Voitschi profesori la facultatea de teologie din Cernăuți. Ediția a II-a îngrijită de Dr. D. Ciocloca, în 3 volume. Prețul unui volum Cor. 7.50.

Convorbiri Literare. Nr. 4. Prețul Cor. 1.75. Biblioteca Minervei Nr. 155 E. de Amicis. *Vechiul seralu.* Trad. de N. Pandelea. Prețul 30 fil.

St. Bosie. *Simbioza Austro-Maghiară sau paralizatul și orbul.* Prețul 50 fil.

Guilelm Șorban. *Piese lirice și jocuri românești* pentru piano în 4 caiete. Caietul I conține: Joc românesc. Hora. Cântec fără cuvinte. Caietul II. Joc țărănesc. Vals lin. Pe scrânciob. Caietul III. Variațiuni asupra temeii „Zis-a badea c'a veni. Joc românesc. Jocul plicilor. Caietul IV. Mazurca. Ardeleana. Melancolie. Prețul unui caiet Cor. 3, toate 4 caiete Cor 10.

I. Scarlatescu. *Poeme românești* pentru pian. Conținutul: 1. Hora României June. 2. Hora veche. 3. Spune-mi codrule voce și pian. 4. Olas de clopot (voce și pian). 5. Mihnea și Baba (voce și pian). Prețul Cor 5.

Noutăți din biblioteca pentru toți.

Stendhal (Henry Beyle). *Despre amor.* Trad. de G. A. Demetrescu Nr. 902—906. Cor. 1.50. I. Thugheneff. *Anclar sau arborele morții* (Nr. 893) 30 fil.

I. Budai-Deleanu. *Tiganiada.* Poemă, erol comică în 12 cânturi. Nr. 891—2. Prețul 60 fil.

V. Conta. *Teoria Fatalismului* (Nr. 888—9). Prețul 60 fil.

H. de Balzac. *Femele la treizeci de ani.* Nr. 881—3. Prețul 90 fil.

Gh. Adamescu. *Istoria literaturii române.* (Nr. 846—50). Prețul Cor. 1.50.

Em. Grigorovitz și W. Ghil. *Dicționar german-român.* (Nr. 810—821). Prețul 3 cor. 60 fileri.

Carmen Sylva. *Cuvinte sufletești.* (Nr. 827—828). Prețul 60 fileri.

C. Oproiu, învățător. *Gresellele părinților în educația copiilor.* (Nr. 836). Prețul 30 fileri.

C. Colodi. *Pătanile lui Vaslache.* (Istoria unei palate). Cu numeroase ilustrațiuni. (Nr. 837—839). Prețul 90 fileri.

Alphonse Daudet. *Fromont și Risler.* *Moravuri pariziene.* Roman premiat de Academia Franceză. (Nr. 851—854). Prețul 1 cor. 20 fil.

W. Hauff. *Cerșetoarea dela Podul Artelor.* (Nr. 806—807) Prețul 60 fil.

M. Miller Verghy. *Copii lui Răzvan.* Lucrare premiată de Academia Română (Nr. 909—912). Prețul Cor. 1.20

Să se adauge separat 10—20—30 fileri de fiecare carte, ori notă muzicală.

Cereți gratis și franco catalogul Librăriei „Concordia!”

S'a finit cu viața!

Pentru că noua remediu din Fiume e o atare încredințare de sistem nou care omorâie cu siguranță pe cel mai de nesuferit și uricșos dușman al femeii de casă, cari sunt insectele de bucatărie.

„DEGANIN” e scapăra de lipse și în economia de câmp că nimicește păgubitoarele insecte și furnici.

„DEGANIN” e pentru fiecare grădinar un așa articol indispensabil ce salvează plantele și cu deosebire rozele le eliberează de stricăcioșii paraziți (păduchi de rose).

„DEGANIN” nu-l lăsa să lipsească din nici o Cofetărie, Covrigărie, Magazine etc., pentru că prin acesta alunge fiecare proprietar la cărușă dorită.

1 kg. „DEGANIN” și 4 kg. Cafea se trimite francat. — Expedițiunile de „DEGANIN” dela 5 kg. în sus se expediază francat.

Modul de totosit gratis. — Se caută Agenti.

— — 1 kgr. numai 2 cor. — —

1 kgr. Cafea fină și aleasă numai 2 Cor. 80 fileri.

1 kgr. Cafea fină mărgelă numai 3 Cor. 20 fileri.

1 kgr. Cafea Cuba cea mai fină 3 Cor. 60 fileri.

Prețurile gratis!

F. A. DEGAN. — Fiume.

SCRISORI DE RECUNOȘTIȚĂ

Nr. 14516/1913.

Spectabilă Firmă

F. A. Degan

Fiume.

Vre-o câteva despărțăminte, dar cu deosebire culina Institutului nostru era de un timp încoace de dreptul infectat de svabi, spre a căror stărpire n'a folosit nici unul din pravurile comune. Din întâmplare un amic al nostru ni-a amintit de invențiunea D.-V. cu care de asemenea am făcut probă și spre marea noastră surprindere praful D-tale ne-a curățit toate localurile și ne-a scapat de uricșosii gândaci. În toată constința putem recomanda ori cui produsul Dv., ca remediu excelent în toată privința și de un rezultat sigur.

Directiunea Spitalului Civil—Fiume

Dr. Sclisch, director.

Rog a-mi trimite 6 pachete „Deganin”. Am făcut experiența celor ce mi-ai mai furnizat și rezultatul satisfăcător este spre lauda produsului D-v.

Alexandru Constantinescu

Ministrul Agriculturii și Domeniilor. București.

Am folosit praful „Deganin” ordnat la D-ta în apartamentele unei case de ale mele de închiriat și cu bun succes... I-am folosit și la stărpirea păduchilor de rose, — ba chiar și la insectele produse de mucezeală... și preste tot locul a folosit

Debreceni Lajos

Cavaler al Ordinului Francisc Iosif, fabricant de cârnați și salamă în Debrecen.

Vă rog mai trimiteți-mi 5 kgr. de praful „Deganin”, am fost tare satisfăcut cu expediția precedentă. Praful lu-cră cu efect.

Berthold Frenz și fiul, cofetărie și Cafea Sibiu.

TELEFON: 175

No. 1222

Mokos Sándor

VOPSEȘTE! CURĂȚEȘTE!

Primește spre vopsire și curățire chimică haine de femei, bărbați și copii. Pentru comoditatea on. public am deschis o prăvălie în Zöldfa-Passage nr. 93. — Spăl guleri și manșete în mod inecapabil.

Fabrica: strada Körde nr. 13.
Localuri colective: în Zöldfa-Passage nr. 93

— Prețuri fixe! —

Mokos Sándor

Oradea-mare (Nagyvárad).

Kutsera István

Instalator de mori **SZABADKA**, Vesselényi-u. 667 sz.

Execută și instalează aranjamente complete de mori și fabrici în provincie. Face planuri singur ori după model, construiește mașini pentru mori și pentru fabrici precum și ciururi pentru bucate, elevatoare, curățitoare, de arpăcași și site pentru alcalii; străformează după plan propriu sau modele prompt și conștiințos, mori și fabrici. Magazin permanent de modele pentru lucrări de orice branșă. Planuri și prospecte gratis. Pentru comenzi în provincie merg la fața locului pe cheltuiala proprie. TELEFON: 279.

Ku 1602)

Prețuri ieftine! (Ba 2207) Garanția pe 10 ani

Mașină familiară de cusut Cor. 75
Mașină de cusut cu luntre rotundă Cor. 130
Mașină bobbin central. Cor. 140

Pentru plătiri în rate cu 12% mai scump.

Biciclete, gramofone, părți separate la acestea. — Pețuri de fabrică, cu garanția. — Numai articole de primul rang.

BAUMGARTEN GÉZA, Marosvásárhely.

INGINER CAROL GRAEFF

biron tehnic și întreprindere de instalațiuni
Bistrița (Beszterce) str. Ungor nr. 25.

Execută lucrări pentru lăminatul central cu electricitate, baterii de electricitate, curent slab, apaducte și canalizare, în orice mărime și execuțiune. Lăferează motoare, mașini industriale, transmisiuni, aparate medicale și pentru semnale, fiere de călcat cu electricitate, aparate pentru încălzit și fert. Execută schițe, proiecte, prospecte și socoteli de rentabilitate gratis fără obligamente.

(Ga 1349)

Magazin permanent de totfelul de lampaelectrice și material de instalațiuni.

Plătiri în rate!
Condițiuni favorabile de plătire!
Plătiri în rate!

Pentru lucrările executate garanție pe mulți ani. Intreprinderea aceasta nu e provizorie.

Premiat Expoziția internaț. de modă, Paris 1911: Grand Prix și med. de aur
Expoziția univ. din Roma 1911: Grand premiu și medalia de aur

La „Croitoria universală”
I. PETRAȘCU
SIBIU, Str. Cișnădiei 30
Telefon nr. 172.

: Croitorie civilă și militară :

Mare depozit de stoffe engleze și indigene, precum și totfelul de articole militare. (1845 - 30).

FRANZ SEEMANN

conserviclar, prăvălie de oroloage
Sibiu-Nagyszeben, str. Tarnului (Băgăse) 30.

Oferă on. public din localitate și provincie prăvălia sa de

ceasuri și bijuterii,

unde pentru cele mai ieftine prețuri se pot procura ceasuri de buzunar, de părete și sculătoare precum și totfelul de bijuterii și inele de logodnă.

Reparaturile se execută cu specialitate.

Pentru ceasurile cumpărate și reparate în mine ofer garanție. (Ba 1568)

NOUĂ prăvălie de obiecte mecanice.

NOUĂ prăvălie de obiecte mecanice.

Cu stimă aduc la cunoștința on. public din localitate și din provincie, că în Timișoara-Cetate (Temesvár-Belv.) Lesoneczy-tér 16, lângă biserică catedrală, am deschis

o excelentă prăvălie de obiecte mecanice

corespunzătoare tuturor cerințelor moderne. — Țin în depozit cele mai bune mașini de cusut, biciclete și fonografe; execut totfelul de lucrări în branșa mea, cu prețuri moderate și pe lângă garanția.

Cu deosebită stimă: **SCHUSTER GYULA,** mecanic

Int. conducător al atelierului mecanic al lui STAN. (Su 2211)

CEL MAI MARE MAGAZIN DE BLĂNĂRIE

Dudás Sándor

Kolozsvár, Unio-utca 8.

Își recomandă în atenția on. public din localitate și provincie bogatul său asortiment de blănării cu prețurile cele mai convenabile. Articole de fabricație proprie; mantale de blană, blane de călătorie, manșoane, boare, căciuli pentru domni și doamne, ultima modă și lucrata cu gust. Prețuri ieftine. Primește orice lucrări de blănărie pentru prefacere, căptușire, căptușirea și collarea mantalelor. Serviciu prompt și conștiințos. Numai marfă bună și execuție de 1-ai rang. (Du 1275)

**CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA**

”CONCORDIA”

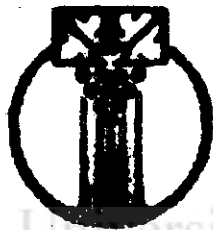
**TELEFON
NR. 750.**

SOCIETATE PE ACȚIUNI.

**TELEFON
NR. 750.**

ARAD

STRADA ZRINYI, NUMĂRUL 1/a.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișee, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipăriți pentru bănci și societăți, precum și tipăriți advocaționale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebreale se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine.

**Executare
promptă.**

**Prețuri
moderate.**

CELE MAI EXCELENTE

CEASURI DE TURN

(Pa 2103)

execută din oțel, fier și aramă precum și repararea precisă a acestora pe lângă garanție.

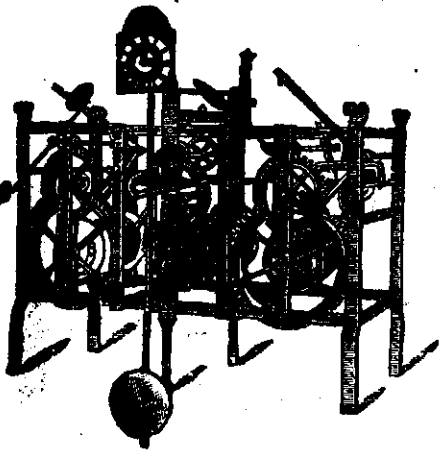
Papp Kálmán

fabricant de ceasuri pentru turn

Temesvár-Gyárvaros, Fő-u. 34

— Prospecte gratis. —

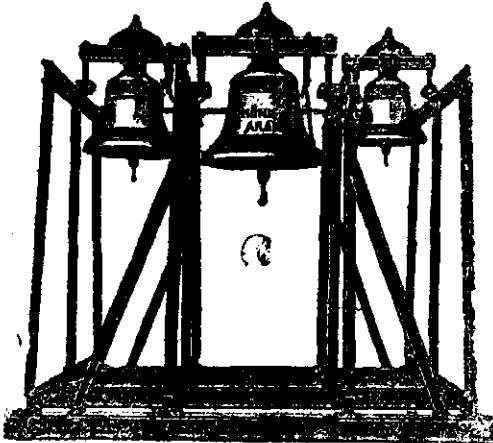
La dorință merg pe cheltulala mea la fața locului.

O nouă invențiune de clopote!

Clopotul rezontor brevetat este alcătuit așa că fortifică nu numai un sunet, ci și alt sunet armonice și astfel asemenea acordului dă un sunet plin, puternic și sărbătoros precum și adânc.

este alcătuit așa că fortifică nu numai un sunet, ci și alt sunet armonice și astfel asemenea acordului dă un sunet plin, puternic și sărbătoros precum și adânc.

Echipamente p. clopote de fer Staluri

Prospecte și preliminar de esese gratis.

Friederich Hönig

fabrică de clopote brevetată

Arad, str. Rákoczi nr. 11-28.

IN ATENȚIUNEA DOAMNELOR!

Pielea frumoasă a feței e condiția principală a frumseții. Fiecare damă nutrește această dorință ferbinte, dar, regret, luându-se la rău după recomandările alarmante, rămâne numai cu dorința. — Cea mai bună dovadă de bunăvoință a unui articol este faptul că este el de răspândit. — Bunătatea neîntrecută a preparatelor dr.-lui Sihulsky o dovedește, afară de numeroasele scrisori de recunoștință, faptul că anul expuneri se toate părțile țării și în Europa, dar și în Asia și America avem numeroși mușterii, cari comandă deodată sute de pachete, pentruca să facă economie cu cheltuielile de expediare.

Preparatul renumitului dr. Sihulsky nu conține materii vătătoare; întrebuințarea acestui aparat îndepărtează

pisruete, petole, sgrăbunțole, lucirea feței și roșaja feței.

Preparatele dr.-lui Sihulsky, și anume: *aliife pentru față, cremă de mătase, săpun, pudră de mătase, apă pentru față*, sunt pentru întrebuințare de noapte și ziua.

!!! Periti-vă de imitații. Preparatele adevărate sunt numai cele produse pe tegle și pe împachetarea externă, cu fotografia și isoșilitura dr.-lui Sihulsky!!!

Aliife pentru față de dr. Sihulsky	cor.	1.40 fl.
Săpun " " " "	"	—70 "
Apă " " " "	"	1.40 "
Cremă de mătase " " " "	"	1.20 "
Pudră " " " " (în orice culoare)	"	1.20 "

Cosmeticul lui Puky pentru mâni, deși e preparat nou, se bucură de mare trecere, și ca atare este cel mai bun preparat, care chiar și mânilor celor mai neglijate le dă culoare albă și zapada și redă pielei o finețe ca de catifea. Modul de întrebuințare se dă la fiecare sticlă. Prețul 70 fl.

Pentru îngrijirea părului oferim **spiritul pentru păr „Capillor”**, care împiedică căderea părului și oferă un păr mai gros și mai strălucitor, rea părului și ca un preparat-nutremânt al rădăcinii părului, împiedică chella. — Modul de întrebuințare se dă la fiecare sticlă! Prețul 1 cor. 20 fl.

Regenerator pentru păr redă părului căruia îi lipsese culoarea originală. Prețul 2 cor.

Comenzile peste 10 cor. se expediază franco.

Preparatele mai sunt de vânzare la:

Farmacia MEZEI și ALEXANDER în Kassa.

scrieți adresa corectă. — Comenzile se expediază imediat. Nr. 1236 Discreția e asigurată.

SZLANNÁR ÉS RÓTH

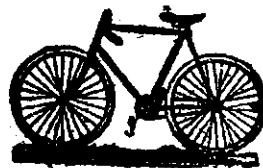
întreprindere de pictură de sticlă, altare, biserici și sticlărie decorativă

Oradea-mare (Nagyvárad), Arany-János-u. 14.

(Sa 2166)

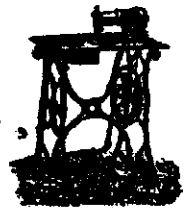
Execută foarte frumos pictarea de sticlă, biserici, altare, icoane și fresco, totfelul de lucrări de marmoră. Execută decorațiuni de sticlă, lucrări de mozaic italiene și americane. Aurituri și pictarea tablourilor staționare.

Ma 2186

F. HACK

mecanic

Sibiu-Nagyszeben, Dragoner-wache nr. 2. lângă WILHELM ANDREE.

Execută totfelul de lucrări în bransa aceasta și anume: mașini de cusut, biciclete, gramofone, aparate cinematografice, aparate fotografice, instrumente speciale și brevetate, precum și introducerea curentului electric și rețea telefonică.

Serviciu prompt și conștiințios. :: :: :: Prețuri ieftine.

Prima specialistă vieneză de corsete

JOSEFINA BINDER

LUGOJ, strada Bonnaz numărul 13.

(Bi 2197)

sterile

Imi iau voia a atrage luarea aminte a onor. dame din Lugoj și împrejurime asupra corsetelor mele fără balene, cari formează o talie frumoasă, fără de a strânge sau apăsa.

Ajunge o singură încercare pentru a se convinge despre bunătatea acestora. Prețul e foarte convenabil, cel mai ieftin de 3 coroane.

Recomandându-mă deosebitului sprijin, semnez ou distinsă stimă și considerație, gata de a servi on. public.

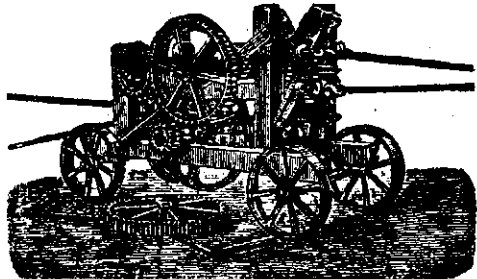
Fiecare corset este produsul meu propriu și nu marfă de fabrică. Se efectuează corsete și corsage după măsură.

Corsete pentru ținută dreaptă, bandage de dame pentru anumite stări, pentru vătămătură și altele se găsesc aici în mare asortiment

Se primesc reparațiuni și se efectuează — ieftin.

JOSEFINA BINDER.

Ha 1377

Mașini funării și unelte ca specialitate de
pentru funării ani îndelungați se execută
solid în fabrica de mașini

ADAM HAUK

APATIN. UNGARIA.

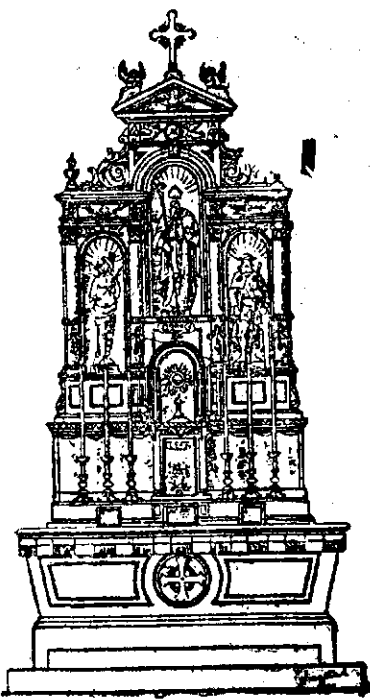
Cu modele stau cu plăcere la dispoziție.

Su 1920

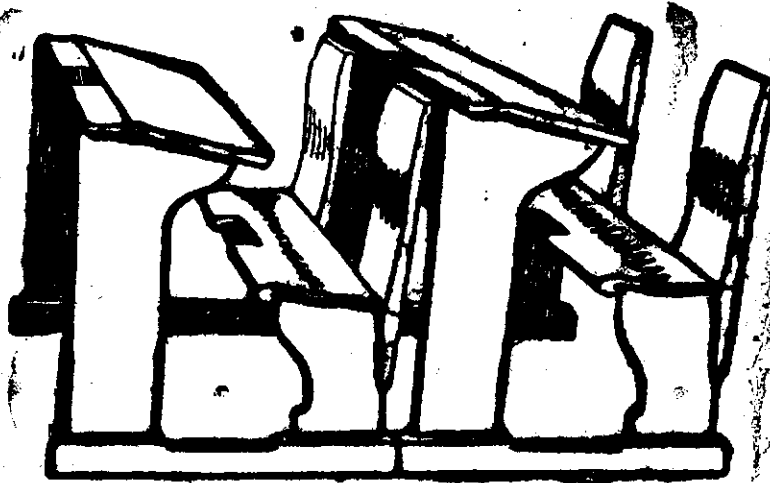
Szubotha István

atelier de construcție de altare și de aurire artistică
Budapest, VIII., Hunyadi-u. 26 sz.

Oferă on. preoțimi gr. ort. și gr. cat. lucrări de sculptură, iconostase, altare, amvoane, fântâni pentru botez, cosciugul Domnului, stație, icoane staționare, scaune duhovnicești. Lucrări de aurire și pictură executată artistic dela cele mai simple până la cele mai decorate. Primește spre renovare și pictare iconostase și altare vechi. — Prețurent nu am dar cu proiecte artistice și prospecte convenabile servesc gratis. — Pentru primirea lucrărilor merg la fața locului pe cheltuiala proprie.

CORNEL JUCU

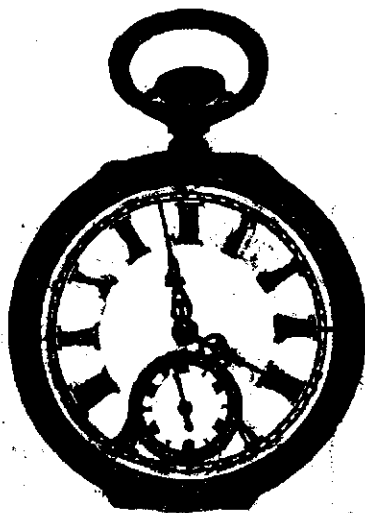
mare stabiliment
pentru aranja-
mente moderne
de șeale și bi-
:: seriel. ::

LUGOS,

strada Hunyadi nr.
11 și str. Corvin 9.

Telefon 24.

Ja 782

Ba 1465

Cele mai bune oroloage, cele mai solide și cele mai moderne juvaericeale atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazăie de 10 ani cu prețuri ieftine. Mercază cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungarie

Brauswetter János,

orologier în Szeghedin (SZEGED).

Catalog cu 2000 chipuri se trimite gratuit.

Notez, că numai acela vor primi catalogul gratuit, care îl cer cu provocare la ziarul »Românul«, (adecă scriu că a cerut anunțul în »Românul«).

Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Délczeg Pál

PIETRAR

BISTRIȚA, (vis-à-vis) de cimitirul evanghelic.

Atrage atențiunea on. public din loc și provință asupra magazinului de și atelierului de piatrărie. — Bogat asortiment de monumente mormântale de marmoră de Carrara, granit, sienit, porfir, labrador etc. Execută totfelul de lucrări de piatrărie și sculptură în piatră, după orice desen, precum în monumente mormântale, s. Treime, cruci pe lângă drum și lucrări de piatră pentru clădiri în stilul cel mai frumos și modern. Renovarea și aurirea monumentelor vechi mormântale se execută prompt și ieftin. — Prospecte și deseneuri la dorință trimet gratis și franco. — Renumita mea firmă să nu o confundați cu alte firme similare. (Na 1347)

HOTEL „BOULEVARD”

SIBIU.
NAGYSZEBEN.

Zidit din nou s'a deschis în 1 Mai 1914. Este situat în cel mai cercetat și mai frumos loc în oraș. Priveliște admirabilă. 60 camere elegante moderne. Incalzire centrală, electricitate, apă caldă și rece, lift, garaj p. automobile, automobil la fiecare tren. Restaurant propriu excelent.

Camere dela 3 cor. în sus.

Ha 2187

Roagă binevoitor sprijin arendatorii :

HAYDEKER și KASPER.